

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฤษณา สีนไชย และรัตนา ถาวราฤทธิ์. ความเป็นมาของแบบเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จงเจริญการพิมพ์, 2520.

กวีจรรยาวิโรจน์, หลวง. ประวัติการศึกษากับประวัติหลักสูตรศึกษาแห่งประเทศไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2500.

ก้อ สวัสดิศานิชย์. โบราณศึกษาวีธีสอนหนังสือ : การสร้างประสิทธิภาพในการเรียน. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, 2515.

กัลยา ฤกษ์กุล. "สาเหตุการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตร." วารสารมิตรครู 7(มีนาคม 2508) : 17-18, 43-44.

กุหลาบ มัตถิกะมาส. วิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ ฯ : แผนกการพิมพ์โรงเรียนการช่าง-วุฒศึกษา, 2500.

คำชี้แจงวิธีที่จะสอบไล่ได้ และข้อตักเตือนที่สำคัญสำหรับนักเรียนก่อนเข้าสอบไล่. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อักษรนิติ บางขุนพรหม, 2475.

จัญญ วงศ์สายัณห์ และหลวงสวัสดิศานิสวัสดิศานิต. ความเป็นมาของหลักสูตรสามัญศึกษา. พระนคร : โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ, 2504.

จดหมายเหตุแห่งชาติ, กอง. แฟ้มเรื่องรายงานกรมศึกษาธิการ ร.ศ. 117 เบ็ดเสร็จกระทรวงศึกษาธิการ 42-70 ร.ศ. 117-119 เล่ม 4 แฟ้ม ศ.1/53.

____. แฟ้มเบ็ดเสร็จศึกษาธิการ เรื่องรายงานการสอบไล่แข่งขันดิ่งสกอลชิปซึ่งจะเป็นนักเรียนหลวงออกไปศึกษา ณ ประเทศยุโรป ศก 118-119 (19 เม.ย. 118 - 21 มี.ค. 119) เล่ม 2 แฟ้ม ศ.1/50.

____. แฟ้มเรื่องรายงานการสอบไล่นักเรียนหนังสือไทยปี 119 เบ็ดเสร็จกระทรวงศึกษาธิการ 42-70 ร.ศ. 117-119 เล่ม 4 แฟ้ม 1/60.

จัดงานฉลองวันเถลิงถวัลย์ราชสมบัติครบ 100 ปีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว,
คณะกรรมการ. เอกสารเรื่องการจัดการศึกษาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระ-
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511.

จิตรกร คังเกษมสุข. ความเป็นมาของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์เคล็คไทย,
2524.

จิรวพันธ์ พูลพัฒน์. "พัฒนาการของการบริหารการศึกษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระมหากษัตริย์ทรงจัดการศึกษาให้ทั่วราชอาณาจักร.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2516. (หนังสือที่ระลึกใน
วโรกาสที่เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโรงเรียนราชวินิตบางแก้วในพระบรมราชูปถัมภ์
วันที่ 9 มีนาคม 2516).

ประมวลพระราชนิพนธ์เบ็ดเตล็ดในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.
พระนคร : โรงพิมพ์การรถไฟ, 2508. (อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ
ม.ล.ประจวบ กล้ายไม้ [จ๋มื่นเทพสุรินทร์] วันที่ 4 กันยายน 2508).

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. บันทึกคนควาภาษาไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์กรุงสยาม, 2513.

ดวงเดือน พิศาลบุตร. ประวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาสารัตถศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

คำรทรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. ประวัติสังเขปแห่งการจัด
การศึกษาปรัญจุบันแห่งประเทศสยาม ภาคที่ 1 (พ.ศ. 2414 - 2434).
พระนคร : โรงพิมพ์หาพระจันทร์, 2480. (พิมพ์ในงานศพหม่อมหลวงใหญ่คึกฤด
ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ วันที่ 18 เมษายน
2480 ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม).

ความทรงจำ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2514.

คำร่า, กรม. ไวยากรณ์ ฉบับหลักเกณฑ์. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อักษรนิติ
บางขุนพรหม, 2468.

ทิพย์วาทินี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
อักษรสัมพันธ์, 2520.

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา. "ท่องจำจักษุเส้น." วิทยาสาร 1 (ตุลาคม 2494) : 9-10.

ชนาธิวัฒน์ วอมณี. "เรียนภาษาไทยให้สนุก." วารสารประชาศึกษา 25 (มิถุนายน 2517) :
17-19.

ชญ บุษยรัตพันธ์. นวัตกรรมการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ครูสภา, 2519.

ชญ แสงศักดิ์. "การกระจายอำนาจในการวัดผลการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา."
วารสารมิตรครู 19 (สิงหาคม 2520) : 36 - 37.

ธรรมการ, กระทรวง. หลักสูตร พ.ศ. 2438. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)

_____. หลักสูตรกรมศึกษาธิการ สำหรับสามัญศึกษาชั้นประถม และมัธยม ร.ศ. 124.
(ม.ป.ท., ม.ป.ป.)

_____. หลักสูตรสามัญศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อักษรนิติ, ร.ศ. 130.

_____. หลักสูตรหลวง หลักสูตรสามัญศึกษา ศก. 2456. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์สามมิตร,
2456.

_____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2471. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์กรมตำรา
กระทรวงธรรมการ, 2471.

_____. ข้อสอบไล่ประโยคมัธยม แผนกกลาง ภาษา วิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2472. กรุงเทพฯ ฯ :
โรงพิมพ์กรมวิชาการ กระทรวงธรรมการ, 2473.

_____. ประมวลศึกษา ภาค 2 หลักสูตรชั้นมัธยมต้นและปลาย. พระนคร : โรงเรียน
ช่างพิมพ์วัดสังเวช, 2480.

- ประมวลศึกษาพิเศษ ภาค 1 ตอนที่ 2 ประมวลการสอนชั้นมัธยมต้น. พระนคร :
โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, 2480.
- ประมวลศึกษาพิเศษภาค 1 ตอนที่ 3 ประมวลการสอนชั้นมัธยมปลาย. พระนคร :
โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, 2480.
- ประมวลศึกษาพิเศษ ภาค 2 ระเบียบการสอบความรู้นักเรียน ตามหลักสูตรสามัญศึกษา
พ.ศ. 2480. พิมพ์ครั้งที่ 1 พระนคร : โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, 2480.
- ประกาศกระทรวงธรรมการ เรื่อง เปลี่ยนแปลงอัตราคะแนน ในประมวลศึกษาพิเศษ
ภาค 2. พระนคร : โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, 2482.
- ประกาศเรื่องวิชา อัตราเวลาและคะแนน (สำหรับนักเรียน) ตามหลักสูตรเตรียม-
อุดมศึกษา พ.ศ. 2498 (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ ฯ : (ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.)
- นवरत्น พันธุเมธา. หนังสือเรียนภาษาไทย ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2524.
- นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. ว่าด้วยเรื่องแบบเรียนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต,
2521.
- นุชน้อย สติธอังกูร. "การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น เล่ม 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- บุญนำ บุญเสวธ. "การพัฒนาวิธีสอนภาษาไทย." วารสารศูนย์ศึกษา 11 (สิงหาคม -
ธันวาคม 2507) : 45-48.
- "การสอนแบบทักษะสัมพันธ์." สารศึกษานิเทศภาควิชาภาษาไทย 5 (ตุลาคม
2521) : 4-5.
- บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. "โครงสร้างวิชาภาษาไทยในหลักสูตรใหม่." วารสารมิตรครู
18 (ธันวาคม 2519) : 25-26, 31-32.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.

เบ็ญจวรรณ สุนทรากุล. วิวัฒนาการของแบบเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

ประกาศ สุชินัย. "การประเมินผลและการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย." สารศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาไทย 7(มกราคม-กุมภาพันธ์ 2526) : 10-19.

ประกาศรี สุกบรพัตต์. "การสำรวจการสอนวิชาหลักภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สายสามัญในจังหวัดพระนคร " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508.

ประกาศรี สีหอำไพ. วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2524.

ปราณี สิ้นชูสะอาด. "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่มหนึ่ง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ปองจิต อ่อนเฒ่า. "ปัญหาการวัดและประเมินผลการสอนการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ปิ่น มาลากุล, ม.ล. การศึกษาสมัยที่มหาอำมาตย์เอก พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าธานีนิวัติ ทรงเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2512.

พ. เนตรรังษี. หนุ่มนักเรียน. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ, 2514.

พนัส วิมุกตายน. "พัฒนาการของการสอนวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

พูนพิพัฒน์ ทิศกุล, ม.จ. ชีวิตและงานของสมเด็จพระยาเจ้าบรมราชานุภาพ. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์รวมสาส์น, 2502.

ไพฑูริย์ ธรรมแสง. "คำบรรยายวิชาชุดक्रमนิยม ชุดภาษาไทย สาขาวิชาสอน." วารสาร
ครูสภา เขตการศึกษา 9 22(พฤศจิกายน 2519) : 27-37.

มัทนา สุขพลต์ และประยูร ศรีประสารณ์. "ความเป็นมาของแผนการศึกษาแห่งชาติ"
วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 11(เมษายน-พฤษภาคม 2521) : 18-26.

มาโนชญ์ บุญยานุวัตร. "เทคนิคการสอนเบื้องต้นสำหรับครูหลักสูตรใหม่." วารสารประชา-
ศึกษา 29(มีนาคม 2521) : 10-12.

รสลิน เลิศสมบุญณ์. "ห้องสมุด หัวใจของหลักสูตรใหม่." วารสารการศึกษาเอกชน
4(พฤศจิกายน 2521) : 54-55.

รอง ทยามานนท์. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ครูสภา, 2495.
(พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานฉลองวันครบหกสิบปีของกระทรวง วันที่ 1 เมษายน 2495).

ราชบัณฑิต, กรม. แบบสอนภาษาจีนตกว่านิพนธ์ ศึกษายอนสังข์ของตอนเลือกคู่และหาปลาหาเนื้อ.
พิมพ์ครั้งที่ห้า. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อักษรนิติ, ร.ศ. 131.

_____. แบบเรียนเร็ว เล่ม 3. พิมพ์ครั้งที่สิบเอ็ด. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อักษรนิติ,
ร.ศ. 131.

ลัดดา สุวรรณนุกุล. "พัฒนาการของหลักสูตรประถมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทราชบัณฑิต แผนกบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา. สายพระหัตถ์เกี่ยวกับการศึกษา.
พระนคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2514.

วรวิทย์ วกินสรากร. การศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทสารมวลชน จำกัด, 2519.

วสันต์ อคิษฐ์. "ประวัติเวทกรรมและเทคโนโลยีสื่อทางการศึกษาในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทราชบัณฑิต ภาควิชาโหราศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523.

วิชาการ. "จัดการเรียนการสอนอย่างไร." วารสารการศึกษาเอกชน 5(พฤศจิกายน 2522) : 21-29.

วิชาการ, กรม. ความเป็นมาของหลักสูตรสามัญศึกษา. พิมพ์ครั้งที่สอง. พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2513.

_____. แบบเรียนไวยากรณ์ วากยสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่เจ็ด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรนิติ, 2473.

_____. แบบเรียนภาษาไทย เครื่องหมายวรรคตอน. พิมพ์ครั้งที่ห้า. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรนิติ, 2474.

_____. แบบเรียนภาษาไทย เรื่อง แบบหนังสือราชการ สำหรับชั้นมัธยมปลาย 4-5-6. พระนคร : โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, 2485.

_____. แบบเรียนชกภาษาไทย จดหมายไทยชั้นมัธยม. พิมพ์ครั้งที่สี่. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2499.

_____. หนังสืออ้างอิงวิชาภาษาไทย หลักภาษาไทยประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย. พิมพ์ครั้งที่สิบ. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2510.

_____. คู่มือครูประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2516.

_____. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.

_____. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521.

_____. คู่มือการสอนหลักภาษาไทย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521.

- คู่มือการสอนหนังสือเรียนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521.
- คู่มือการสอนหนังสือเรียนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 2.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521.
- หนังสือเรียนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2521.
- คู่มือการสอนหนังสือเรียนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 3.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521.
- คู่มือการสอนหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2522.
- คู่มือการสอนวิชาหลักภาษาไทย เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2523.
- คู่มือครูวิชาหลักภาษาไทย เล่ม 3 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2523.
- หนังสือเรียนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2524.
- คู่มือครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา-
ลาดพร้าว, 2524.
- วิรุฬห์ ลีลาพฤกษ์. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
2521.
- วิรุฬห์จรรยา, ชุน และปวีร์พรวิทยา, ทระ. คำตอบข้อสอบไล่ไวยากรณ์ไทย สำหรับชั้น
มัธยมตอนปลาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรนิติ, 2475.
- หนังสือคู่มือวิชาภาษาไทยสำหรับชั้นมัธยมตอนปลาย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์อักษรนิติ, 2475.

- วิสามนัญ, กรม. ประมวลการสอบชั้นมัธยมปีที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2495.
- วชิรชัย มูลศิลป์. "นโยบายการจัดการศึกษาของไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว." วิทยานิพนธ์ปริญญาามศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2512.
- _____ . การปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์สมาคม-
สังคมนักสอนแห่งประเทศไทย, 2516.
- ศิลาปรกร, กรม. ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ 1 จารึกกรุงสุโขทัย. พระนคร : โรงพิมพ์-
พระจันทร์, 2500. (พิมพ์ในงานพระราชมหทานเพลิงศพคุณหญิงสิน ภักดีนครเศรษฐ
24 สิงหาคม 2500 ณ วัดเทพศิรินทราวาส).
- _____ . จินตคามณี เล่ม 1-2 กับบันทึกเรื่องหนังสือจินตคามณี. พิมพ์ครั้งที่ 5 พระนคร :
โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2512.
- ศรีสุนทรโวหาร, พระยา. ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่สาม. พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรือง-
ธรรม, 2514.
- _____ . แบบเรียนหลวง. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์,
2522.
- ศึกษาธิการ, กรม. สยามไวยากรณ์ อักษรวิธี ภาคต้นอธิบายลักษณะตัวอักษร. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ศึกษาพิมพ์การ, ร.ศ. 110.
- _____ . สยามไวยากรณ์ อักษรวิธี ภาคที่สองวิธีประสมตัวอักษร. กรุงเทพฯ ฯ : (ม.ป.ท.),
ร.ศ. 114.
- _____ . คำถาม คำตอบ ของการสอบโลกกลางปี 118 ณ สนามอุโบสถวัดมหาธาตุ.
กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์พิศาลบรรณกิจ, ร.ศ. 116.
- _____ . รายงานการสอบโลกภาษาไทยกลางปี ร.ศ. 119. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)
- _____ . หนังสือพระราชพงศาวดาร. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์พิศาลบรรณกิจ, ร.ศ. 120.

- ___ . ไวยากรณ์ วจิวิภาค สำหรับบัณฑิตยศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ห้า. กรุงเทพฯ ฯ :
โรงพิมพ์อักษรนิติ, ร.ศ. 124.
- ___ . ศัพท์เทียบมคธ สันสกฤต ไทย. พิมพ์ครั้งที่สอง. กรุงเทพฯ ฯ : (ม.ป.ท.),
ร.ศ. 126.
- ___ . แบบสอนอ่านจินตควินิพนธ์ คำกณรรมเกียรติท้าวมาลีราชวาทกรรม. พิมพ์ครั้งที่สี่.
กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์บำรุงนุกูลกิจ, ร.ศ. 128.
- ___ . แบบสอนอ่านจินตควินิพนธ์ คำกณรรมเกียรติศกฤตภมกรวณ. พิมพ์ครั้งที่สี่.
กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์อักษรนิติ, ร.ศ. 129.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประมวลศึกษา อันเป็นเหวบรวมกฎข้อบังคับระเบียบการของ
กระทรวงศึกษาธิการ ภาค 2 หลักสูตร หลักสูตรสามัญศึกษา. พระนคร :
(ม.ป.ท.), 2464.
- ___ . หลักสูตรเตรียมอุดมศึกษา พ.ศ. 2491. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2492.
- ___ . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2493.
- ___ . แบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ หนังสืออ่านกวีนิพนธ์ตะเลงพ่าย. พิมพ์ครั้งที่แปด.
พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2494.
- ___ . "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการให้รางวัลผู้ได้รับมอบหมายให้จัดทำหนังสือ
ตำราและแบบเรียน พ.ศ. 2500." วิทยารายภาคแนว 56(มกราคม-ธันวาคม
2500) : 288-290.
- ___ . "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ การให้รางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดหนังสือตำราและ
แบบเรียน พ.ศ. 2500." วิทยารายภาคแนว 56(มกราคม-ธันวาคม 2500) :
291-293.
- ___ . "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ การพิจารณาหนังสือที่บุคคลขออนุญาตให้เป็นตำราและ
แบบเรียนในโรงเรียน พ.ศ. 2500." วิทยารายภาคแนว 56(มกราคม-
ธันวาคม 2500) : 293-295.

- _____ . หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503. พิมพ์ครั้งที่ 9. พระนคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513.
- _____ . ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435-2507. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511.
- _____ . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
กรมการศาสนา, 2519.
- _____ . คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช
2518. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.
- _____ . แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรม-
การศาสนา, 2520.
- _____ . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ฉบับแก้ไขครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จงเจริญการพิมพ์, 2520.
- _____ . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
อมรินทร์การพิมพ์, 2523.
- _____ . คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์, 2523.
- _____ . คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์, 2524.
- _____ . แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์, 2524.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วยงาน. คู่มือแนวการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จงเจริญการพิมพ์, 2525.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. "การประเมินผลในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521."
วารสารการศึกษาเอกชน 4 (กันยายน 2522) : 28-32.

- สามัญศึกษา, กรม. รายงานประชุมเจ้าหน้าที่จัดการศึกษา ปกป้องการจัดการศึกษา
พระพุทธศักราช 2461. กรุงเทพฯ : (ม.ป.ท.), 2461.
- สารภี รัตนบุรี. "การสอบโดยจุดประสงค์." เอกสารประกอบการอบรมครูสอน ม.4
หลักสูตร 2524 ณ หอประชุมโรงเรียนสตรีวิทยา 15-16 พฤษภาคม 2524
(ม.ป.ท., ม.ป.ป.) (อค์สำเนา)
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ ถิ่นทวีพรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุชาติ วงศ์สุวรรณ. "ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทยและผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริธิตฐานมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สุทธิวงศ์ หงษ์ใหญ่. "ความสูงเปลวในการเรียนการสอนภาษาไทย." วิทยาสาร
24(กุมภาพันธ์ 2516) : 10-14.
- สุนทร ณ รั้งมี. ชีวิตไทยหลายรส. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรบริการ, 2503.
- สุนทรภักษ์, ชุน. หลักสูตรภาษาไทยและข้อสอบโต้. พิมพ์ครั้งที่สอง. พระนคร :
โรงพิมพ์ศรีหงส์, 2474.
- สุนีย์ สิ้นธุเคราะห์. การศึกษาและการวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
และตอนปลาย (จินตนาณี-หลักสูตรพุทธศักราช 2521 และ 2524). กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สุพัทรา ชุมเกตุ. การศึกษาไทย อดีต ปัจจุบัน และแนวโน้ม. นครปฐม : แผนกบริการกลาง
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2524.
- เส็นีย์ วิลาวรรณ. หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ม.ศ. 1. พิมพ์ครั้งที่สิบเก้า.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด, 2521.

อนุমানราชชน, พระยา. วิธีศึกษาไทยสมัยก่อน. พระนคร : โรงพิมพ์เจริญธรรม, 2514.

_____. ฟื้นความหลัง. พระนคร : สำนักพิมพ์เกษมสยาม, 2510.

อรุณี สติศย์ภาคีกุล. "วิวัฒนาการของหลักสูตร และวิธีการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2524.

อัจฉรา ชีวพันธุ์. "การสอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับสังคมศึกษา และชีวิตประจำวัน."

วารสารประชาศึกษา 29(มกราคม 2521) : 31-32.

อัมพร สุขเกษม. "ตำราภาษาไทยรุ่นเก่า." วารสารประชาศึกษา 27(มกราคม 2519):
10-14.

_____. "ไทยเก่าได้เรียน." วารสารประชาศึกษา 26(กรกฎาคม 2518) :
33-39.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2494.

ภาษาต่างประเทศ

Kibler, Robert J. Behavioral Objectives and Instruction. Boston :
Allyn and Bacon Inc., 1970.

The Commission on the English Curriculum of the National Council of
Teachers of English. Language Arts for Today's Children.
New York : Appleton -Century - Crofts, Inc., 1954.

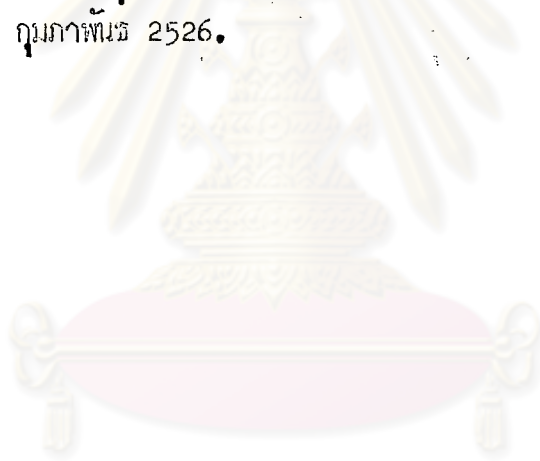
สัมภาษณ์

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. อดีตศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาไทย กรมสามัญศึกษา สัมภาษณ์,
7 กุมภาพันธ์ 2526.

ประภา สุขขันธ์. ศึกษานิเทศก์ภาควิชาภาษาไทย ฝ่ายนิเทศการสอนมัธยมศึกษา หน่วยศึกษา-
นิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. สัมภาษณ์, 14 กุมภาพันธ์ 2526.

วดี ชาติอุทิศ. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมสาธิต แห่งมหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร. สัมภาษณ์, 6 มกราคม 2526.

สุชาติ วงศ์สุวรรณ. นักวิชาการศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2526.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

เอกสารการวัดและประเมินผลในสมัยรัชกาลที่ 5

ประกาศกรมศึกษาธิการ

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศแก่พระบรมวงศานุวงศ์ และ ข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย แลขอคาราษฎรทั้งปวงทั่วกัน ทั่วในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริเห็นว่า วิชาหนังสือเป็นคนเฝ้าคุณความเจริญของราชการบ้านเมือง ยิ่งกว่า ศิลปศาสตร์วิชาการอื่น ๆ ทั้งสิ้น ถ้าผู้ใดเล่าเรียนถ่องแท้จริงถึงแม้จะเป็นคนตระกูลสูง หรือตระกูลต่ำอย่างใด ก็สมควรที่จะทรงพระกรุณาชุบเกล้าฯ เลี้ยงให้มียศศักดิ์รับราชการ บ้านเมืองฉลองพระเดชพระคุณตามคุณานุรูปถ้วนทั่วกัน ทุกวันนี้ผู้ใดเล่าเรียนวิชาหนังสือไทย ก็มีเป็นอันมาก แต่บางคนเรียนรูจบตำราเรียนบาง ที่เรียนใดแต่ครั้งหนึ่งคอนหนึ่งแล้วเลิก เรียนเสียก็มีเป็นอันมาก เพราะไม่มีกำหนดอันใดเป็นที่สังเกต ที่จะรับประกันว่าผู้ใดรู้ถ่องแท้ จริงแลผู้ใดไม่รู้จริง จึงยังเป็นความซัดซางแก่พระราชประสงค์ซึ่งจะทรงชุบเกล้าฯ เลี้ยง แลพระราชทานคุณความดีแก่ผู้ใดเล่าเรียนอยู่ เพราะเหตุนี้โปรดเกล้าฯ ให้แต่งแบบหลวง สำหรับสอบไล่วิชาหนังสือไทยนักเรียนทั้งปวง จะโปรดเกล้าฯ ให้มีข้าหลวงเป็นเจ้าพนักงาน ผู้ไล่หนังสือมีละครึ่งหนึ่งเสมอต่อไป ถ้านักเรียนคนใดมีความรู้ไล่โคตตลอดวิชาโดยกำหนดไว้ เพียงชั้นเดียวก็จะโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้โคตคุณพิเศษโดยควรแก่ผู้มีความรู้ ในวิชา ชั้นนั้นถ้วนทั่วกัน กำหนดวิชาที่จะไล่ชั้นชั้นประโยคคน จะสอบวิชาตลอดแบบเรียนหลวงทั้ง 6 เรื่อง คือตั้งแต่มูลบทบรรพกิจจนจบพิศาลการัตน์ ถ้าผู้ใดไล่โคตตลอดก็จะไล่หนังสือสำหรับตัว ไปหนึ่งลงชื่อหาหลวงพร้อมกันรับรองว่าผู้นั้นเป็นคนมีความรู้จริงใครสอบวิชาในที่ประชุมหาหลวง แล้ว หนังสือฉบับนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ตัวเจ้าของในเมื่อเวลาที่จะไปทำการใด ๆ จะได้ออก ไปเป็นประกันสำหรับตัว ถ้าผู้นั้นอยากจะใครเล่าเรียนเพื่อจะโคตคุณพิเศษในวิชาชั้นสูงต่อไป ก็จะเข้าเรียนในโรงเรียนหลวงสำหรับสอนวิชาชั้นสูงได้ ตามพระราชบัญญัติสำหรับโรงเรียน วิชาที่จะไล่ชั้นประโยค 2 นั้น 8 อย่าง คือ ด้ายมือหวัดแลบรรจงอย่างหนึ่ง เขียนหนังสือ ไซ้ตัววางวรรณคดีกาใจความไม่ตองดูแบบอย่างหนึ่ง หานหนังสือผิดคัดจากลายมือหวัด

อยางหนึ่ง คคสำเนาความแลยอใจความอยางหนึ่ง แตงจคทมายอยางนีง แตงแกรหูความ
 รอยแกวอยางหนึ่ง วิชาเชอยางนีง ทำบาญรีอยางนีง ผู้ใคมีความรูไลสอบไคดลอควิชา
 ทัง ๘ อยางเปนประยอค 2 นี ถ้าเปนไพรหลวงหรือไพรสมกรมใค ๆ ก็จะทรงพระกรุณา
 ไปรคเกลา ๆ ใหาคจากสังกัคเิม ไคนังสื่อพิมพุคมสักตลอควิชิร ถ้าเปนผู้จะรับราชการ
 สนองพระเคชพระคุณ ก็ทรงพระกรุณาชูบเกลา ๆ เดียงคามสมควรแกคุณานุรูปทุกกน ถ้าไม่
 สมิครจะรับราชการจะทำการที่ใค ๆ ก็จะทรงพระราชทานพระบรมราชานุคาคให้ไม่ชัคขวาง
 กำทนคจะไคไลนังสื่อตำงแกปี่จอคุสกนีคอไป ถ้าผู้ใคจะใครทราบความแลวิธีแบบสำหารับ
 ไลนังสื่อโดยละเอียค ก็ใหไปกามที่ออพิศที่ใจาพนกานจัการรอยเนหรือตามรอยเน
 หลวงแทงใคแทงนีนังเกิค

ประกาศมา ๗ วันศูกร เคเนสำมวันสองคำ ปีรกาสัปคศก จุลศักราช 1247
 เปนวันที่ 6296 ในรัชการปัคยุบันนี

จากราชกิจานุเบกษา เลม 1 จุศ. 1246 หนา 525

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การไลหนังสือนักเรียน

ที่โรงเรียนพระตำหนักเดิมสวนกุหลาบ

ด้วย ณ วันจันทร์เดือนห้าขึ้นแปดค่ำ ปีกายังเป็นฉศก ศักราช 1246-7 ทรงพระ-
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าอนงยาเธอ พระองค์เจ้าสวัสดิประวัติ 1 พระเจ้านองยาเธอ
พระองค์เจ้าจิตรกุमार 1 พระเจ้านองยาเธอ พระองค์เจ้าศรีเสาวภาค 1 พระยาภาส-
กรวงศ์ 1 พระยาศรีสุนทรโวหาร 1 เป็นข้าหลวงไปไลวิชาหนังสือนักเรียนที่โรงเรียน
พระตำหนักเดิมสวนกุหลาบ

ครั้น ณ วันศุกร์เดือนห้าขึ้นสิบสองค่ำ ปีกายังเป็นฉศก พระบาทสมเด็จพระเจ้า-
อยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโรงเรียน และเมื่อประทับอยู่ที่โรงเรียนนั้น
พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการ ใ้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่พร้อมกัน บันคานักเรียน
ทั้งปวงซึ่งอยู่ ณ โรงเรียนนั้นใ้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

ขณะนั้นพระเจ้าอนงยาเธอ พระองค์เจ้าสวัสดิประวัติ ได้กราบบังคมทูลพระกรุณา
รายงาน ซึ่งข้าหลวงไลสอบธอนวิชาหนังสือไทย นักเรียนในโรงเรียนพระตำหนักเดิมสวน-
กุหลาบนั้นทูลเกล้าถวายใ้ความว่า

ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานกราบบังคมทูลพระกรุณาเฝ้าละอองธุลีพระบาท
ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพระพุทธเจ้าเป็นข้าหลวงมาสอบธอนวิชาหนังสือไทย
หม่อมเจ้าหม่อมราชวงศ์ซึ่งเป็นนักเรียน ในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบนั้น พระเค-
ษพระคุณเป็นล้นเกล้าฯ หาที่สุดมิได้

ข้าพระพุทธเจ้าใ้ไปปรึกษาพร้อมกัน เด็ดอกคัดความในหนังสือแบบวิธีเรียนตั้งแต่
มูลบทบรรพกิจจนจบพิศาลการันต์ มาจัดเป็นคำถาม แบ่งเป็นขอ ๆ ลงพิมพ์เป็นใบไลวิชา
แล้วแบ่งคำเทียบในหนังสือมูลบทบรรพกิจ แลหมวดศัพท์ในไวยากรณ์พิจารณ์ แลพิศาลการันต์
ทำเป็นประโยชน์จบัฉลาก แบบสำหรับไลวิชาเหล่านี้ ใ้จัดแบ่งสำหรับที่จะไลเป็นชั้น ๆ
ตามคุณวิเศษของนักเรียน

เมื่อ ณ วันจันทร์ เดือนห้า ขึ้นแปดค่ำ ปีกายังเป็นฉศก ศักราช 1246
 ขาพระพุทฺธเจ้าโคประชุมพร้อมกัน ณ โรงเรียนพระคําหนักสวนกุหลาบ เวลาเช้า 4 โมงครึ่ง
 โคแจกหนังสือที่จะไล่นักเรียน จำนวนนักเรียนที่เขาสอบสวนหนังสือครั้งนี้อยู่รวม 40 คน
 แบ่งเป็น 5 ชั้น ชั้นที่หนึ่ง คนที่เรียนจบพิศาลการันต์แล้วไลจนถึงพิศาลการันต์ ชั้นที่สอง
 คนที่เรียนจบไวพจน์พิจารณ์ ไลเพียงไวพจน์พิจารณ์ ชั้นที่สาม คนที่เรียนจบสังโยคพิธาน
 ไลเพียงสังโยคพิธาน ชั้นที่สี่ คนที่เรียนมูลบทรรพกิจจบแล้ว ไลเพียงมูลบทรรพกิจ
 ชั้นที่ห้า คนที่เรียนมูลบทรรพกิจยังไม่จบเป็นแต่ให้เขียนคำเทียบในมูลบทรรพกิจ ไลส่ง
 ไปไลเป็นคำถามไปให้นักเรียนเขียนตอบ ตั้งแต่เวลาเช้า 4 โมงครึ่ง จนเวลาบ่าย 2 โมงครึ่ง
 จึงแล้วเสร็จ อยู่ข้างจะชามากไปถึง 4 ชั่วโมง เพราะการไลหนังสือครั้งนี้เป็นคราวแรก
 ยังรับพระราชทานประมาณหนังสือที่ไลกับเวลาหาถูกไม่ จึงไคซาเวลามากดังนี้

ครั้นนักเรียนเขียนคำตอบเสร็จแล้ว ขาพระพุทฺธเจ้าโคพร้อมกันรับพระราชทาน
 ตรวจหนังสือที่นักเรียนเขียนมา ที่ตอบถูกกับคำถามบาง เคลื่อนคลาศกับคำถามบางตามชั้น
 ที่ไล แลนักเรียนที่ใครรับพระราชทานตรวจเห็นพร้อมกันว่า เป็นผู้รู้หนังสือไทยบริบูรณ์ตาม
 แบบที่สอนอยู่ที่โรงเรียนในเวลานี้ 4 คน คือ หม่อมเจ้าชัชวาลย์ ในพระเจาราชวรวงศ์เชอ
 กรมขุนคินทรไพศาลโสภณ 1 หม่อมราชวงศ์จัน บุตรหม่อมเจานภา ในพระเจาบรมวงศ์เชอ
 กรมหลวงมหิศวรินทรามเรศ 1 หม่อมราชวงศ์ชอน บุตรหม่อมเจ้าถึก ในพระบรมวงศ์เชอ
 เจ้าฟ้าอิศราพงศ์ 1 หม่อมราชวงศ์สำเริง บุตรหม่อมเจ้าเปี้ยก ในพระบรมวงศ์เชอเจ้าฟ้า
 อิศราพงศ์ 1 นักเรียนนอกนั้นก็สอบสวนตามชั้นที่ไล ถูกตามแบบบาง เคลื่อนคลาศไปบาง
 ต่าง ๆ กัน แต่นักเรียนที่ไลยังไม่จบพิศาลการันต์นั้นยังนับว่าเป็นผู้รู้หนังสือบริบูรณ์ไม่ได้

ขาพระพุทฺธเจ้าเห็นควยเกล้า ๆ ว่า การไลหนังสือครั้งนี้เป็นครั้งแรก แบบวิธี
 เรียนในวิชาหนังสือไทยก็ยังไม่บริบูรณ์ แลนักเรียนที่โคเขาไลหนังสือก็โคเรียนหนังสือไม่สุ
 นานนัก ที่ไลโคเพียงเท่านั้นก็ควาเป็นความดีของอาจารย์ที่โคฝึกสอนนักเรียนโดยละเอียดโค
 รวดเร็ว แลนักเรียนก็ประกอบควยความอุสาหักเพียร ในการเล่าเรียนโดยเต็มกำลัง
 ควรเป็นที่หมายไควาทอไปภายนอกการฝึกสอนแลสอบธอมวิชา คงจะเจริญยิ่งขึ้นโดยลำดับ

หนึ่งนักเรียนที่ไลหนังสือครั้งนี้ ควรจะได้รับพระราชทานรางวัลเป็น 3 ชั้น
 คนที่เรียนจบพิศาลการันท์ที่สอบได้ดีกว่าคน ควรได้รับพระราชทานรางวัลชั้นที่ 1
 คนที่เรียนจบสังโยคพิธานที่สอบได้ดีกว่าคน ควรได้รับพระราชทานรางวัลชั้นที่ 2
 คนที่เรียนจบมูลบทบรรพกิจสอบได้ดีกว่าคน ควรได้รับพระราชทานรางวัลชั้นที่ 3
 เห็นควยเกล้า ฯ ว่า หม่อมเจ้าชัชวลัย ในพระเจาราชวรวงศ์เชอ กรมขุนบดินทรไพศาล-
 โสภณ ควรได้รับพระราชทานรางวัลชั้นที่ 1 หม่อมเจ้าเฝือก ในพระบรมวงศ์เชอกรมขุน
 นราวุธิต ควรได้รับพระราชทานรางวัลชั้นที่ 2 หม่อมราชวงศ์ประยูรบุรุษหม่อมเจ้าเขม
 ในพระบรมวงศ์เชอเจ้าฟ้าอิศราพงศ์ ควรได้รับพระราชทานรางวัลชั้นที่ 3

แลรางวัลนอกจากนั้น ข้าพระพุทธเจ้าเห็นควยเกล้า ฯ ว่า หม่อมราชวงศ์วิน
 บุตรหม่อมเจ้าเนตร ในพระบรมวงศ์เชอ พระองค์เจ้าสือ ควรจะได้รับพระราชทานรางวัล
 ในการลายมือคัดคนหนึ่ง หม่อมราชวงศ์ชอุ่ม บุตรหม่อมเจ้าแซ ในพระบรมวงศ์เชอ พระองค์
 เจ้าสีสังข์ ควรจะได้รับพระราชทานรางวัลในการหมั่นเรียน ในจำนวนปีออกจศก ยิ่งกว่า
 นักเรียนทั้งปวงคนหนึ่ง

หนึ่งข้าพระพุทธเจ้าเห็นควยเกล้า ฯ ว่าการไลหนังสือไทยครั้งนี้เป็นครั้งแรก
 ทั้งการไลแต่เป็นครั้งแรกที่ไลในโรงเรียนนี้ควย เพราะฉะนั้นควรที่นักเรียนซึ่งได้คัดลอกแบบ
 เรียนอีก 3 คน ควรจะได้รับพระราชทานรางวัล เป็นรางวัลพิเศษนอกจากอัตราควย จะ
 ได้เป็นที่ยินดีของนักเรียนทั้งปวงที่จะได้เล่าเรียนในโรงเรียนต่อไป

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ขอเดชะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติการสอบวิชา

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สั่งว่า ด้วยไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งแบบวิธีสอบวิชาหนังสือไทยขึ้น แลได้โปรดเกล้าฯ ให้มีข้าหลวงเป็นเจ้าพนักงานสอบวิชานักเรียนมีละ 1 ครั้งเสมอมา มีนักเรียนเข้าสอบวิชาไ้ตลอดชั้นประโยคคนละประโยคที่ 2 ไปเพนอันมากแล

บัดนี้ทรงพระราชดำริเห็นว่า การเล่าเรียนก็เจริญแพร่หลายขึ้นมาก วิชาที่สอบยังน้อยชั้นแลยคับแคบ ควรจะแก้ไขให้ดีขึ้นไ้ความสมควรแกกาลสมัยอีกประการหนึ่งบัคนี้ไ้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนหลวงสอนภาษาอังกฤษ ขึ้นหลายแห่ง แลโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษที่เป็นโรงเรียนเทศยศึกคึกมีหลายแห่ง ควรจะมีแบบวิธีสอบภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นด้วย อนึ่งกำหนดการสอบวิชาซึ่งมีมาปีละครั้ง 1 นั้น ทรงพระราชดำริเห็นว่ายังห่างระยะนัก เพราะนักเรียนคนใดเข้าสอบไม่ไ้ก็คงต้องรอไปอีกปี 1 จึงจะสอบไ้ได้อีก ยังเพนทางค้ดประโยชน้อย มีพระวราชประสงค์จะทรงทำนุบำรุงการเล่าเรียนวิชาให้เจริญ แลให้การสอบวิชาเป็นหลักตามันคงต่อไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติค้ดไปดังนี้

ขอ 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติสำหรับการสอบวิชาแลให้เพนหน้าที่กรมศึกษาธิการ ต้องรักษาให้เพนไปตามกระแสพระบรมราชโองการว่าจะไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงไปเพนประการใด

ขอ 2 การสอบวิชาในภาษาไทยให้กำหนดเพน 3 ชั้น คือประโยคที่ 1 ชั้น 1 ประโยคที่ 2 ชั้น 1 ประโยคที่ 3 ชั้น 1 วิชาที่จะสอบทั้ง 3 ชั้นนี้เพนความรูยากขึ้นไปเป็นลำดับ คือชั้นประโยคที่ 1 สอบความรู้หนังสือค้ดค้ดวิธี

ขอ 3 การสอบวิชาความรู้ภาษา ในภาษาอังกฤษนั้น ให้กำหนดเพน 6 ชั้น (คือ Standard) เรียกว่าชั้นที่ 1 แลชั้นที่ 2 ที่ 3 ไปโดยลำดับ

ชั้นที่ 1 สอบอ่านอย่าง 1 เขียนหนังสือให้ถูกค้ดก้าอย่าง 1 มีมือเขียนหนังสืออย่าง 1 แปลคำภาษาอังกฤษเพนภาษาไทยอย่าง 1 แปลคำภาษาไทยเพนภาษาอังกฤษอย่าง 1 ไ้ยากณอย่าง 1 วิชาค้ดเลขอย่าง 1 รวม 7 อย่างค้ดกัน

ชั้นที่ 2 สอบทั้ง 7. อย่าง ๆ ชั้นที่ 1 แลเติมเรียงความในภาษาอังกฤษ
 อย่าง 1 สอบความรู้ที่จะพรรณาลักษณะสิ่งของในภาษาอังกฤษด้วยอย่าง 1 จึงเป็น 9 อย่าง
 ด้วยกัน

ชั้นที่ 3 สอบทุกอย่างเท่าชั้นที่ 2 ต่างแต่ที่ยากขึ้น

ชั้นที่ 4 สอบทุกอย่างเท่าชั้นที่ 3 เปลี่ยนแค่สอบความรู้ที่จะพรรณาลักษณะสิ่ง
 ของเป็นสอบความรู้วิชาภูมิศาสตร์

ชั้นที่ 5 สอบอ่านอย่าง 1 แปลความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยอย่าง 1
 แปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษอย่าง 1 ไวยากรณ์อังกฤษอย่าง 1 เรียงความภาษา-
 อังกฤษอย่าง 1 วิชาคิดเลขอย่าง 1 วิชาภูมิศาสตร์อย่าง 1 รวม 7 อย่างด้วยกัน

ชั้นที่ 6 สอบทุกอย่าง อย่างชั้นที่ 5 เติมสอบความรู้พงศาวดารต่างประเทศ
 ความรู้เหตุผลเรื่องราวของการค้าขาย ความรู้ดาราศาสตร์ แลสรีรศาสตร์ด้วย

ขอ 4 แบบแลวิธีสำหรับสอบวิชาในภาษาไทยทั้ง 3 ประโยค แลสอบส่วนใน
 ภาษาอังกฤษทั้ง 6 ชั้น ตามซึ่งกำหนดไว้ในขอ 3 นั้น ให้กรมศึกษาธิการเป็นพนักงานจัดแล
 ออกประกาศกำหนดลักษณะที่ไปจะสอบได้แลไม่ได้ แลแบบวิธีสำหรับสอบนั้นให้กรมศึกษาธิการ
 เปลี่ยนแปลงแก้ไขได้เป็นคราว ๆ ตามสมควร

ขอ 5 อธิบดีกรมศึกษาธิการ ต้องเลือกอาจารย์ ซึ่งจะเป็นผู้สอบวิชานักเรียน
 นำรายชื่อขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา เพื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ก่อนคราว
 สอบวิชาทุกคราว แลจัดแบ่งการสอบวิชา เป็นกองเดี่ยวหรือหลายกองตามสมควร แต่ใน
 กองหนึ่งต้องมีอาจารย์ผู้สอบไม่ต่ำกว่า 3 คน

ขอ 6 การสอบวิชาตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัตินี้ ให้สอบปีละ 2 ครั้ง คือใน
 เดือนตุลาคมคราว 1 ในเดือนมีนาคมคราว 1 เว้นแต่จะมีการขัดขวาง ครวงคเสียดคราว 1
 หรือเลื่อนไปเดือนอื่นก็ให้อธิบดีกรมศึกษาธิการประกาศกำหนดเลื่อนวัน หรือมอกงดการตามควร
 แต่ประกาศกำหนดวันสอบวิชาต้องออกก่อนวันกำหนดไม่ต่ำกว่า 15 วัน เพื่อให้ให้นักเรียน
 ทั่วกันได้ทุกคราว

ขอ 7 ในการสอบวิชาปีละ 2 ครั้งนี้ จะสอบที่แห่งใดซึ่งเป็นที่กลางให้นักเรียน
 รวมกันมาสอบวิชาที่นั้น หรือผู้จะสอบไปสอบที่ใดโรงเรียนใด เฉพาะแต่นักเรียนในโรงเรียน

นั้นแล้วแต่อธิบดีกรมศึกษาธิการจะเห็นสมควร และกำหนดแจ้งไปในประกาศกำหนดเวลาสอบ
วิชา

ข้อ 8 ผู้ที่จะสอบไล่นี้ เป็นคนกรมใดกรมหนึ่งก็ตาม เป็นผู้ที่ได้เรียนตามโรงเรียน
ต่าง ๆ นอกจากโรงเรียนหลวงก็ตาม เขาสอบไล่ได้ตามความประสงค์ทั้งสิ้น

ข้อ 9 นักเรียนคนใดสอบไล่ตลอดวิชาถึงประโยคใดชั้นใด ก็ให้กรมศึกษาธิการ
ทำประกาศนียบัตรลงชื่ออธิบดีกรมศึกษาธิการ และอาจารย์ผู้สอบวิชาให้เป็นสำคัญแก่นักเรียนนั้น

ข้อ 10 บรรดานักเรียนที่สอบวิชาในภาษาไทยไล่ตลอดชั้นประโยคที่ 2 ขึ้นไป
แต่ไม่ถึงชั้นสอบวิชาภาษาอังกฤษไล่ตลอดชั้นที่ 4 ขึ้นไป ถ้าเป็นบุตรหมู่ไพร่หลวงกรมใด ๆ
ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้พินหนุพนสักร์ทุกคน ถ้าเป็นคนแซนชาวก็โปรดเกล้า ๆ
ให้ประกาศนียบัตรนั้นแทนตัวคุณสักร์ไล่ตลอดไป ผู้ที่พินหนุพนสักร์แล้วจะไปทำมาหากินตามลำพัง
ไม่รับราชการก็ได้ แต่ต้องมีสังกัดชั้นอยู่ในกรมศึกษาธิการ เพื่อเวลาที่สมควรจะรับราชการ
ในกรมใดกรมหนึ่ง เมื่อจะไปรับราชการกรมใดกรมหนึ่ง ต้องให้กรมศึกษาธิการทราบความ
ก่อนให้กรมศึกษาธิการแห่งจวนนายไว้ในบัญชีสังกัด

ข้อ 11 การสอบวิชาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สอบแต่เดือนมีนาคม รัตนโกสินทร์ศก
110 เป็นคราวคนไป

ข้อ 12 เมื่อไล่สอบโดยแบบแลวิธีพระราชบัญญัติใหม่นี้แล้ว ถ้าจะมีผู้เขาสอบไล่
วิชาประโยคคนอย่างเก่า ก็ยอมให้เขาสอบไล่อีก 3 คราวไล่หนังสือ ถ้าพ้นนั้นไปแล้วต้องให้
สอบไล่แต่ตามพระราชบัญญัติใหม่นี้อย่างเดียว แต่นักเรียนคนใดจะเขาสอบไล่ในคราวเดียวกัน
ทั้งอย่างเก่าและอย่างใหม่เป็นไม่ได้

พระราชบัญญัติทรงกั้งไว้ ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร์ศก 109 เป็นวันที่
8134 ในรัชกาลปัจจุบันนี้

จาก ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 8 ร.ศ. 110 หน้า 26

การไล่อหนังสือแดพระราชทานรางวัลนักเรียน

การสอบวิชาหนังสือไทย ซึ่งเคยมีเสมอทุกปีตามธรรมเนียม แต่ก่อนพระราชบัญญัติ การสอบวิชาซึ่งลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก 109 นั้น ในจำนวนรัตนโกสินทรศก 109 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เริ่มการสอบได้ตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน ศก 110 จน วันที่ 21 ในเดือนนั้นเองเป็นเสร็จการสอบวิชา

ครั้นวันที่ 12 กรกฎาคม ข้าหลวงพนักงานสอบไล่แลเจ้าพนักงานกรมศึกษาธิการ ได้ประชุมกันที่โรงเรียน พระตำหนักเกษมสวนกุหลาบ พร้อมด้วยอาจารย์แลนักเรียนที่สอบไล่ แล้วตั้งปวงนั้น มีการแจกรางวัลซึ่งเป็นของพระราชทานตามเช่นเคยเหมือนทุกปี ขอความ พิศการแจ้งอยู่ในรายงานข้าหลวง ซึ่งนำขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา แลในบาญชีนักเรียนซึ่ง ได้รับพระราชทานรางวัล คงจะได้นำมาลงต่อไป

รายงานข้าหลวงสอบวิชา

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ข้าพระพุทธเจ้าตั้งปวงเป็นข้าหลวง แลพนักงานสอบวิชานักเรียนภาษาไทย จำนวน รัตนโกสินทรศก 109 นั้น พระเดชพระคุณเป็นอันเกล้า ฯ หาที่สุดมิได้

ข้าพระพุทธเจ้า ได้ประชุมสอบวิชานักเรียน ณ หอ สอบวิชาในโรงเรียนสุนันทาลัย ตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน ศก 110 จนวันที่ 21 เมษายน ศก 110 มีจำนวนนักเรียนเข้าสอบ วิชาประโยคคน 154 คน ไก่ 59 คน ตก 95 คน จำนวนนักเรียนเข้าสอบประโยคนี้นั้นมากกว่า ปีก่อน 27 คน แต่ไคน้อยกว่าปีก่อน 26 คน เพราะวิชาที่สอบในปีนี้ ข้าพระพุทธเจ้าจำกัดวิชา เลขขึ้นเสมอวิชาหนังสือด้วยเหตุดังกล่าว ฯ ว่า ถ้าจะยังคงหย่อนวิชาเลขให้ นักเรียนก็จะมี ความรู้ในวิชาเลขต่ำอยู่ และจะเข้าใจว่าวิชาเลขไม่เป็นของสำคัญที่จำเป็นจะต้องเรียน โรงเรียนต่าง ๆ ที่ไคส่งนักเรียนเข้ามาสอบวิชารับกันปีนี้ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ เป็นดีกว่าโรงเรียนอื่น เพราะจำนวนนักเรียนเข้าสอบ 24 คน ตก 3 คนเท่านั้น

อนึ่งวิชาสอบประโยคคนในปีนี้ได้ลองสอบตามแบบ อย่างใหม่ซึ่งโปรดเกล้า ฯ จะให้ไปสอบข้างหน้าควบ มีจำนวนนักเรียนไล่ได้ 5 คน เห็นด้วยเกล้า ฯ ว่าเป็นวิธีซึ่งจะใช้ได้คือไปเป็นแน่ เพราะนักเรียนที่ไล่ได้ ได้เรียนอยู่ในโรงเรียนน้อยกว่านักเรียนที่ไล่ได้โดยวิธีอย่างเก่าทั้งนั้น

วิชาชั้นประโยคที่สอง มีจำนวนนักเรียนเข้าสอบ 21 คน ได้ 12 คน ตก 9 เทียบกับปีก่อนนักเรียนเข้าสอบน้อยกว่าปีก่อน 5 คน ไ้มากกว่าปีก่อนคน 1 วิชาสอบประโยคที่สองปีนี้เป็นยากกว่าทุก ๆ ปีที่ได้สอบมา นักเรียนที่สอบได้ย่อมมีความรู้ดีขึ้นเป็นธรรมดาต่อไปเมื่อจะวิธีไล่หนังสือเปลี่ยนไปตามพระราชบัญญัติเป็น 3 ประโยค วิชาประโยคที่สองจะลดกลง นักเรียนคงจะไ้มากกว่านี้

นักเรียนซึ่งจะได้รับพระราชทานรางวัลตามเคยทรงโปรดเกล้า ฯ พระราชทานแก่ก่อนมา ในการไล่หนังสือปีชั้นประโยคที่สอง นายชวง อายุ 15 ปี บุตรนายชุมสอบได้ดีกว่านักเรียนอื่น เพราะฉะนั้นเห็นด้วยเกล้า ฯ ว่า นายชวงควรได้รับพระราชทานรางวัลที่หนึ่งในการไล่หนังสือ ส่วนวิชาชั้นประโยคคนั้น นายช้น อายุ 15 ปี บุตรหลวงกุมารแพทย์ เป็นนักเรียนในโรงเรียน เพราะตำแหน่งส่วนกุหลาบ สอบได้ดีกว่านักเรียนอื่นเพราะฉะนั้นเห็นด้วยเกล้า ฯ ว่า นายช้นควรได้รับพระราชทานรางวัลที่สอง ในคราวไล่หนังสือแลได้รับพระราชทานทุนเล่าเรียนที่หนึ่ง

ซึ่งพระเจ้ายบรมมโหัยกาเธอ กรมสมเด็จพระสุการัตนราชประยูร พระทานประจำปีแก่นักเรียนโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ซึ่งสอบวิชาชั้นประโยคคนได้เป็นอย่างดีเห็นด้วยส่วนทุนเล่าเรียนที่สอบซึ่งพระเจ้ายบรมมโหัยกาเธอ กรมสมเด็จพระสุการัตนราชประยูร พระทานประจำปีแก่นักเรียนโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ผู้เรียนภาษาอังกฤษได้ดีกว่านักเรียนอื่นนั้น ผู้สอบวิชาภาษาอังกฤษเห็นด้วยเกล้า ฯ ว่า หม่อมราชวงศ์สิทธิ อายุ 15 ปี บุตรหม่อมเจ้าอลองกรม สอบได้ดีกว่านักเรียนอื่น ข้าพระพุทธเจ้าจึงเห็นด้วยเกล้า ฯ ว่า หม่อมราชวงศ์สิทธิ ควรได้รับพระราชทานทุนเล่าเรียนที่สองนั้นต่อไปอีก ทุนเล่าเรียนที่สามซึ่งพระบรมมโหัยกาเธอ กรมสมเด็จพระสุการัตนราชประยูร พระทานประจำปีแก่นักเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ผู้หมั้นเรียนกว่านักเรียนทั้งปวงนั้น เจ้าพนักงานสอบบัญชีได้

นายล่อ อายุ 17 ปี บุตรพระยาบริรักษ์ราชา เป็นผู้หมั่นเรียนกว่านักเรียนอื่น เพราะมาเรียนตลอดปีไม่ได้ขาด ไม่ได้ป่วย ไม่ได้ลาเลย จึงเห็นด้วยเกล้า ๆ ว่า นายล่อ ควรได้รับพระราชทานทุนเล่าเรียนที่สามนั้น รางวัลอื่น ๆ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้ตรวจการได้ตัดสินตามควรแก่นักเรียนในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในการปีตามเคยมานั้น แจงอยู่ในบาญชีนักเรียนซึ่งจะได้รับพระราชทานรางวัลนั้นแล้ว

การสอบวิชาชั้นนี้ ข้าพระพุทธเจ้าเห็นด้วยเกล้า ๆ ว่า กระบวนวิชาดีขึ้นกว่าปีก่อน ๆ แต่มีความยินดีที่สอบวิชาภาษาอังกฤษได้ตั้งตนเป็นขึ้นด้วย การเล่าเรียนยังมีใครวางโรยไป ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงหวังใจว่า ต่อไปภายหน้าการทรงจะเจริญเรียนรอยแพร่หลายออกไปได้อีกตามสมควรแก่พระราชประสงค์ทุกประการ แลข้าพระพุทธเจ้าได้รับพระราชทานประชุมแจกรางวัลนักเรียนแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อบังคับการสอบไล่วิชาภาษาไทย

กรมศึกษาธิการ

การส่งนักเรียนเข้าสอบไล่

(1) ในคราวใดคราวเดียวกัน นักเรียนคนเดียวกันจะส่งชื่อเข้าไล่เป็นสองชั้น สามชั้นหรือส่งเข้าไล่ห้าชั้นในที่ต่าง ๆ กันไม่ได้ ต้องไล่ชั้นเดียวคราวเดียว ถ้ามีความรู้ชั้นไหนก็ให้ไล่ชั้นนั้น ถ้าได้ชั้นสูงแล้วเป็นอันไม่ตองโลกประกาศนียบัตร ชั้นต่ำ เพราะไม่มีประโยชน์โดยที่สุดจะไม่เก็บไว้ก็ได้ ประกาศนียบัตรชั้นสูงเป็นเครื่องประกันอยู่แล้ว ว่าได้มีความรู้สูงถึงเพียงนั้น

(2) อาจารย์หรือผู้ที่ส่งชื่อนักเรียนเข้าไล่ ต้องรู้จักนักเรียนเหล่านั้นดี และรับประกันไควาไม่เปนนักเรียนที่มาตอนที่ไล่ส่งเขาไล่ในท่อนแล้ว มาขอส่งชื่อเข้าไล่อีก ถ้านักเรียนของโรงเรียนใด หรือผู้ใดกระทำความทุจริตอันขึ้นความผิดและความเสียหายจะต้องตกอยู่กับโรงเรียนหรือผู้ที่ส่งชื่อนักเรียนผู้นั้นเข้าไล่

(3) คำหนิของนักเรียนที่จะกรอกลงบาญชีชื่อนั้น ให้เลือกที่แลเห็นได้ง่าย คือที่ศีรษะ หน้า หรือมือ ถ้าไม่มีจริง ๆ จึงคอยหาที่ในเสื้อคามอกหรือหลังที่จะถูกได้ง่ายไม่เสียเวลา

วิธีแลกำหนดส่งชื่อเข้าไล่

(ก) โรงเรียนหลวงแลเขตยศักคิโนบ่ารุง

(1) บรรดาโรงเรียนหลวงแลเขตยศักคิโนบ่ารุง ที่อยู่ในความตรวจตราของ นายตรวจแขวง จะต้องส่งนักเรียนเข้าไล่ครบจำนวนในบาญชีเรียกชื่อทุกคราวไป จะเลือกส่งแต่บางชั้นหรือบางคนไม่ได้เวนเสียแก่ชั้น ก, ข ไม่ตองส่งเขาไล่

(2) นายตรวจแขวงจะไปเก็บจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสอบไล่คามที่มีอยู่ในบาญชีเรียกชื่อทุก ๆ ชั้น ก่อนเวลาสอบไล่เดือนหนึ่งภายหลังเวลานี้ไป ครูจะส่งนักเรียนเพิ่มมาเข้าไล่เป็นส่วนของโรงเรียนอีกไม่ได้เปนนันขาด

(3) ถ้าโรงเรียนใดมีนักเรียนไปรเวค คือที่ไม่ได้เปนนักเรียนอยู่ในโรงเรียนเสมอไปหรือนักเรียนที่ส่งชื่อเข้าไล่ไม่ทัน แม้มีความรู้อยากจะเข้าสอบไล่ก็ให้ครูทำหนังสือรับรองส่งเปนนักเรียนสมัครไล่คามวิธีไรที่จะมีแจ้งอยู่คอกไป แต่นักเรียนจำพวกนี้จะไม่นับเขา

เป็นจำพวกนักเรียนในโรงเรียน

(ข) โรงเรียนเซนต์ค็อนออกบารุง
แลนักเรียนสมัคไค

(1) โรงเรียนเซนต์ค็อนออกบารุง ในกรุงเทพฯ แลนอกกรุงเทพฯ ที่มีได้รับบารุงของกรมศึกษาธิการหรือเป็นแต่รับความตรวจตราแนะนำของนายตรวจใหญ่ หรือนายตรวจแขวง แลนักเรียนที่ศึกษาเป็นไปรเวตส่วนตัวมิได้เขาอยู่ในโรงเรียนใด หรืออยู่ในโรงเรียนใดแต่เป็นพิเศษ ถ้าประสงค์จะเข้าสอบไล่ให้ครูอาจารย์หรือบิดาผู้ปกครองมาทำหนังสือสมัคไคเช่นข้อรับรองที่กรมศึกษาธิการ

(2) โรงเรียนเซนต์ค็อนออกบารุง แลนักเรียนสมัคไคที่กล่าวมาแล้วนี้จะตองมาทำใบสมัค ส่งบาญชีชื่อที่กรมศึกษาธิการแผนกของตรวจและสอบไล่เสียแต่ภายในเดือนสิงหาคม สำหรับการสอบไล่กลางปี แลภายในเดือนกุมภาพันธ์ สำหรับการสอบไล่ปลายปี

(3) ส่วนในโรงเรียน หรือนักเรียนสมัคไคที่อยู่หัวเมือง เป็นหนทางไกลไปมาลำบาก จะมีหนังสือขอใบสมัค หรือใบกรอกชื่อนักเรียนโดยทางไปรษณีย์จากกรมศึกษาธิการก็ได้ แต่ตองมีเสียเนิ่น ๆ เพื่อจะไ้รับจากกรมศึกษาธิการ และมีเวลาส่งเขามาทันกำหนดที่แจ้งอยู่แล้วในข้อ (2) ขางบน

(4) กรมศึกษาธิการ จะไ้รวมรายชื่อนักเรียนที่ส่งเข้ามาได้ทั้งหมดนี้คั้งขึ้นบาญชีเป็นหมวด ๆ ลำคั้งขึ้น สำหรับการสอบไล่เป็นวัน ๆ ไป แลจะได้มีใบนัดวันสอบไล่มาแจ้งแก่โรงเรียนให้ทราบทั่วกัน ตามกำหนดคั้งแล้ววันที่จะตองไปสอบไล่ เพราะฉะนั้นถ้าโรงเรียนหรือนักเรียนคนใด ส่งใบสมัคและรายชื่อเขาได้ไม่ทัน กรมศึกษาธิการไ้งบบาญชีขึ้นหมวดบรรจุลงวันได้เสียหมดแล้ว โรงเรียนหรือเรียนนั้นก็จะมิได้เขาได้

(5) เมื่อไ้ตรวจการสอบไล่ ทราบไ้แลตักแลแล้วกรมศึกษาธิการจะไ้แต่งไ้คกลงในบาญชีเดิมที่ส่งเข้ามา ทั้งหมายกาไว้ให้ทราบควยว่าตกในสิ่งใดส่งกลับไปยังโรงเรียนหรือยังสถานที่ของนักเรียนที่สมัคไคเป็นไปรเวต

เครื่องใช้ที่นักเรียนต้องนำมาใช้ในวันสอบไล่

- (1) นักเรียนประโยค 1 ชั้น 1, 2 ต้องมีหนังสืออ่าน กระดานชนวน คินส์อหิน ไม้บรรทัด กับฟองน้ำลบกระดานมาด้วย
- (2) นักเรียนประโยค 1 ชั้น 3 กับประโยค 2 ชั้น 1, 2, 3 ต้องมีหนังสืออ่าน คินส์อคำ ปากกา หมึก บรรทัด กระดาษขี้ม้า มาด้วย
- (3) นักเรียนประโยค 3 ชั้น 1, 2, 3, 4 และนักเรียนอาจารย์ต้องมีหนังสืออ่าน คินส์อคำ ปากกา หมึก บรรทัด กระดาษขี้ม้า วงเวียน แลเครื่องใช้สำหรับเลขชั้นสูงมาด้วย
- (4) กระดาษสำหรับทำแลกระดาษพิเศษสำหรับจดโน้ตนั้น กรมศึกษาธิการจะแจกให้
- (5) เครื่องใช้ที่กล่าวมาแล้วข้างบนนี้ นักเรียนจะต้องนำมาเข้ามาในที่สอบไล่ให้ครบ เครื่องใช้นอกจากที่กล่าวมาแล้วเป็นชั้น ๆ นักเรียนจะนำเข้ามาในที่สอบไล่ไม่ได้เป็นอันขาด
- (6) ถ้านักเรียนคนใดเป็นขบบังคับในส่วนเครื่องใช้นี้ เจ้าพนักงานสอบไล่มีอำนาจที่จะไม่ให้เขาไปในที่สอบไล่

ขอรห้ามในเวลาสอบไล่

- (1) เมื่อพนักงานไลดงมือเรียกสอนนักเรียนเขานั่งที่แลแล้ว ครูจะเขาไปปะปนอยู่ในที่ไลดไม่ได้เป็นอันขาด
- (2) เมื่อนักเรียนเขานั่งที่แลแล้ว ครูหรือศิษย์ที่ไมได้ไล จะไปเดินเลียบบริมที่ไลดไม่ได้ ต้องไปพักเสี่ยในที่ห่างไกลที่จัดไว้
- (3) เมื่อเขานั่งที่แลแล้ว ห้ามไมให้นักเรียนพูดจากัน แลไมให้กระเดิบไปมา ต้องนั่งตรงกลางโต๊ะเป็นแถวแนว ตามที่ผู้กำกับหมวดไลจัดไว้แต่แรกเขา
- (4) เมื่อรับกระดาษขอลไดแล้ว ไทกรอกข้อขึ้นไลแลโรงเรียนตามขอข้างบนกระดาษที่มีช่องว่าง ๆ ไวนั้นให้เต็มจงทุกข้อ
- (5) เมื่อเขาหหลวงกำหนดเวลาให้ทั่วก็ไลดงมือทำไป ออย่าเหลียวซ้ายขวาหน้าหลัง หรือรำเลื่องคู้ของผู้อื่น ถาทำแลแล้ว ๆ ก็ให้วางคินส์อ ปากกา เจยหน้าแลคู้ตรงไปทางผู้กำกับหมวดที่อยู่ข้างหนาของพวก

- (6) เวลาทำสิ่งใด ๆ ให้คิดแต่ในใจทั้งสิ้น ห้ามมิให้มีเสียงพิมพ์โดยเป็นอันขาด
- (7) เมื่อมีเหตุจำเป็นอันใดเกิดขึ้นให้ชุมนุมขึ้น ผู้กำกับหมวดจะไต่ไต่ถาม
- (8) เวลาเข้าอยู่ในห้องไลหามไม้ให้กินหมาก สูบบุหรี่ เป็นอันขาด
- (9) ถ้าผู้ใดประพฤติคนไม่ดี ฝ่าฝืนข้อบังคับในเวลาสอบไลชาหลวงจะฉีกกระดาษหรือลดการทำแลหักคะแนนเสีย ถ้าเห็นควรก็จะไลออกจากที่ประชุมไลที่เดียว

จากกฎหมาย รัชกาลที่ 5 ร.ศ. 120 หน้า 12

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

วิธีการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน

หน่วยศึกษานิเทศก์ ภาควิชาภาษาไทย กรมสามัญศึกษา ได้จัดทำเอกสารและวารสาร ออกเผยแพร่แนะนำเทคนิคการสอนแบบใหม่ ๆ รวมทั้งเผยแพร่แผนการสอนแบบทักษะสัมพันธ์ และการสอนโดยจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

เทคนิคการสอน

ในเรื่องของการสอนนั้นไม่มีวิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด เทคนิคการสอนมีมากมายหลายวิธี แต่เทคนิคที่จะกล่าวต่อไปนี้ เป็นเทคนิคเบื้องต้นทั่ว ๆ ไป ซึ่งถ้าผู้สอนสามารถนำไปใช้อย่างจริงจังแล้ว ก็จะทำให้นักเรียนของท่านเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางที่ท่านตั้งความหวังเอาไว้

เทคนิคการสอนที่จะกล่าวถึงนี้มีอยู่ 10 วิธีคือ

1. การบรรยาย
2. การใช้บทเรียนแบบปลายเปิด
3. การระดมพลังสมอง
4. การอภิปราย
5. การใช้บทบาทสมมุติ
6. การเล่านิทาน
7. การใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน
8. การศึกษานอกสถานที่
9. การแสดงละคร
10. การถาม - ตอบ

การสอนแบบบรรยาย

เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนศึกษาหาความรู้มาแล้ว นำความรู้ที่นำมาบอกหรืออธิบายให้นักเรียนรับทราบเป็นการเสนอความรู้ใหม่ โดยวิธีขอและตอบเองกันอย่างมีเหตุผล เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหาที่สอน ส่วนนักเรียนเป็นผู้รับฟังและคอยจับบันทึก คอยจดตามความคิดของผู้พูด แต่ไม่มีบทบาทและส่วนช่วยในกิจกรรม ผู้ฟังทั้งหมดหันหน้าสู่ผู้บรรยาย การสอนแบบนี้ครูอาจใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น แผนภูมิ รูปภาพ ภาพยนต์ ฯลฯ

การสอนแบบนี้เหมาะกับการสอนที่ต้องการเนื้อหาและให้เวลาสั้น ๆ ครูควรมีศิลปะในการพูด การบรรยาย เช่น มีอารมณ์ขันหรือออกท่าทางประกอบ และที่สำคัญควรมีอุปกรณ์ที่ประกอบคำบรรยาย

โอกาสที่จะใช้เทคนิคการสอนแบบนี้ คือตอนนำเข้าสู่บทเรียนหรือสร้างความสนใจ สรุปสาระสำคัญหรือกรณีที่ไม่มีความรู้ที่ดีกว่า

การสอนโดยการไรบทเรียนแบบปลายเปิด

บทเรียนแบบปลายเปิด เป็นบทเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างกว้างขวางในการแก้ปัญหา โดยมีแนวคิดทางคานปรัชญาการศึกษาที่ว่า การศึกษาเป็นไปในรูปแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง มีใช้เป็นในรูปแบบของการลงมือมอง การยึดเยียดเจตคติค่านิยมใด ๆ แก่ผู้เรียน เป้าหมายสำคัญของบทเรียนแบบปลายเปิดก็เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้สติปัญญาที่ประสมอยู่ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนใหญ่เรียนสามารถนำความรู้หรือแหล่งทรัพยากรใด ๆ ที่มีอยู่มาใช้ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

วิธีแก้ปัญหาในหลักทฤษฎีของบทเรียนแบบปลายเปิดดังกล่าว อาศัยหลักเกณฑ์ในการพิจารณา 3 ประการคือ

1. พิจารณากับสภาพของตนเอง
2. พิจารณาความรู้ทางวิชาการที่ได้จากการเรียน
3. พิจารณาคูสภาพทางสังคมที่ตนอยู่

บทเรียนแบบปลายเปิดมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

ข้อเท็จจริง คือ สภาพทั่วไป ในสังคมนั้นหรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องใด

เรื่องหนึ่ง

กรณีตัวอย่าง คือ สถานการณ์จริง หรือสมมุติที่อ้างความจริงแสดงถึงปัญหา หรือข้อเท็จจริงในเรื่องนั้น ๆ อันมีบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้อง

ประเด็น คือ คำถามที่ไม่ได้ตั้งคำตอบไว้ล่วงหน้า บรรจุสาระซึ่งเป็นใจความสำคัญของบทเรียน ใหญ่เรียนโคชบคิตหาเหตุผล ถอดจนคนควหาหาสาเหตุหรือเสนอแนวทาง ในการแก้ปัญหา

เมื่อจะสอนโดยใบบทเรียนแบบปลายเปิด ครูพึงกระทำดังนี้

1. เขียนบทเรียนแบบปลายเปิดขึ้น
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละกี่คนก็ได้ แต่ไม่ควรเกิน 6 คน
3. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาประเด็นที่ครูให้และร่วมกันอภิปราย
4. ให้ส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน
5. ครูสรุปปัญหาตามประเด็นอีกครั้งหนึ่ง

ตัวอย่าง บทเรียนแบบปลายเปิด

กรณีตัวอย่าง

เด็กหญิงสมใจ อยู่กับแม่ซึ่งเสพสุราเป็นนิจ สมใจจึงต้องไปรับจ้างวาน อาหารไกลบ้านขายลงจาน เช็ดโต๊ะและอื่น ๆ อีกริปาดะ พอกลับมาถึงบ้านก็ต้องจัดหาอาหาร ใหญ่เป็นแม่อีก

ประเด็น

1. พ่อของสมใจไปไหน
2. ทำไมแม่ของสมใจจึงเสพสุรา
3. สมใจใคร่เรียนหนังสือหรือไม่
4. สมใจเป็นคนอย่างไร
5. ถ้านักเรียนเป็นสมใจ นักเรียนจะทำอย่างไร

เทคนิคการสอนแบบนี้ จะส่งเสริมการเรียนรู้ความทักษะทางเชาวน์ปัญญา
 ยุทธศาสตร์ในการคิดได้เป็นอย่างดี

การสอนโดยการระดมพลังสมอง

การสอนแนวระดมพลังสมองมุ่งส่งเสริมแสดงออก และการพัฒนายุทธศาสตร์
 ในการคิด การดำเนินการนั้นจะแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย หรือเป็นกลุ่มใหญ่ก็ได้ เพื่อพิจารณาปัญหา
 ที่ได้รับมอบหมายให้ทันเวลาที่กำหนดไว้ ข้อสำคัญคือ แต่ละกลุ่มจะต้องมีประธานเป็นผู้ดำเนินการ
 และมีเลขานุการกลุ่มคอยจดบันทึกข้อเสนอแนะ สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่
 อภิปรายอย่างเสรี ขณะดำเนินการเสนอความเห็นห้ามทุกคนคัดค้านหรือวิจารณ์ความคิดเห็น
 ของผู้อื่น เพราะมุ่งที่จะได้ปริมาณความคิด เมื่อดำเนินการไปได้พอสมควรแก่เวลาที่ประชุมจะ
 พิจารณาคัดเลือกข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น 3 พวก คือ ข้อเสนอแนะที่ปฏิบัติได้
 ข้อเสนอแนะที่ปฏิบัติไม่ได้ และข้อเสนอแนะที่ดีที่สุด เมื่อหมดเวลาที่กำหนด ตัวแทนกลุ่มจะรวบรวม
 ข้อเสนอแนะที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาครั้งนั้นมารายงานในที่ประชุมทราบอีกครั้งหนึ่ง

การสอนโดยวิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ความทักษะทางเชาวน์ปัญญา
 ยุทธศาสตร์ในการคิดและเจตคติ

การสอนโดยการอภิปราย

การสอนแนวอภิปรายเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนได้ร่วมกัน
 ออกความคิดเห็นในวิชาหรือเรื่องที่ต้องการอภิปราย โดยให้ทุกคนแสดงเหตุผลและแลกเปลี่ยน
 ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน บางโอกาสมีการซักถามปัญหาหรือช่วยกันแก้ปัญหาค้นคว้าหา
 ความจริงและยังได้ช่วยกันแก้ปัญหาลดลงไปด้วยดี ฝึกการรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกเป็นผู้
 นำผู้ตามที่ดี

การอภิปรายอาจจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเรียนหรือกลุ่มย่อย 5 - 6 คนก็ได้
 ถ้าเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มควรอภิปรายในปัญหาเดียวกันแล้วเสนอในที่ประชุมใหญ่

ขั้นตอนก่อนการอภิปราย

1. ตั้งชื่อเรื่อง (เสนอปัญหา มักจะตั้งในรูปคำถาม)
2. ตั้งเป้าหมาย กำหนดเวลาและสถานที่
3. เตรียมสื่อที่คงใช้ในการอภิปราย

ขั้นตอนการอภิปราย มี 3 ขั้นตอน คือ

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
2. ดำเนินการอภิปราย
3. สรุป

เมื่ออภิปรายแล้วต้องมีการประเมินผล โดยการซักถามแล้วบันทึกหรืออื่น ๆ การอภิปรายนี้ใช้สอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่แท้จริง ทักษะทางเชาวน์ปัญญา ยุทธศาสตร์ในการคิด ทักษะทางการเคลื่อนไหว และเจตคติ

การสอนโดยการโอบรับบาทสมมุติ

การสอนแบบนี้เป็นการแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น เทียบเคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริงตามที่ผู้แสดงบทบาทเข้าใจ เพื่อให้ผู้เข้าใจว่าอะไรเกิดขึ้น โดยมีเหตุการณ์แวดล้อมอย่างไร มีจุดประสงค์ให้ผู้เข้าใจกระจ่างและนำมาอภิปรายได้ถูกต้อง การแสดงบทบาทนี้ไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า ให้สร้างเรื่องขึ้นขณะที่กำลังแสดงอยู่ตามความคิดของผู้แสดงเองตามบทบาทนั้น โดยมีได้เตรียมบทหรือรายละเอียดที่จะพูดมาก่อน

ขั้นตอนในการสอนโดยโอบรับบาทสมมุติ

1. เตรียมเลือกปัญหาที่จะให้แสดง
2. เตรียมบทบาท
3. ให้แสดงบทบาท
4. อภิปราย
5. ประเมินผล

การสอนโดยใช้วิธีการนี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางการเคลื่อนไหว ทักษะทางเชาวนปัญญา ยุทธศาสตร์ในการคิด ขอให้จริง และเจตคติ

การสอนแบบเล่านิทาน

การสอนแบบนี้อาจจะเล่าได้หลายวิธี เช่น ครูเป็นผู้เล่าเองแล้วให้นักเรียน จับใจความสำคัญหรือข้อคิดที่ได้จากเรื่อง หรืออาจจะให้นักเรียนเล่าจากประสบการณ์ หรือ ให้นักเรียนช่วยกันเล่าคนละประโยคก็ได้

ขั้นตอนการสอน

1. เตรียมเรื่องที่จะเล่าและสื่อประกอบการเล่า
2. เตรียมคำถาม คำตอบ หรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ
3. เตรียมฉากประกอบการเล่า
4. อภิปราย สรุปเรื่องที่เล่า

การสอนวิธีนี้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และส่งเสริมการเรียนรู้จากข้อเท็จจริง ทักษะทางเชาวนปัญญา ยุทธศาสตร์ในการคิด ทักษะทางการเคลื่อนไหว และเจตคติได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน

ในการสอนแบบเล่านิทานนี้ ผู้เล่าจะต้องสอดแทรกอารมณ์ให้เหมาะสมกับเรื่องที่เล่าควย ให้เห็นเป็นเรื่องจริง

การสอนโดยการใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน

การสอนแบบนี้เป็นนวัตกรรมการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีส่วนทราบผลของการเรียน มีโอกาสได้รับความภาคภูมิใจและได้เรียนรู้ไปที่ละน้อยตามลำดับ

ระบบการสอนแบบศูนย์การเรียนนี้ จะจัดห้องเรียนโดยแบ่งเนื้อหาที่จะสอนของแต่ละเรื่องออกเป็นเนื้อหาย่อย ๆ แต่ละเนื้อหาเรียกว่า 1 ศูนย์ และแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 - 6 กลุ่ม สำหรับเรียนในแต่ละศูนย์ ตามเนื้อหาที่แบ่งไว้และในจำนวนนี้ก็มี

ศูนย์สำรวจไว้ให้อย่างน้อย 2 ศูนย์ แต่ละศูนย์จะมีบัตรคำสั่ง บัตรใบเฝ้าและสรุปเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรคำถาม และบัตรเฉลย บัตรทุกประเภทจะแยกบัตรหรือพิมพ์ต่อเนื่องกันบน แผ่นเดียวกันก็ได้ เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มประกอบกิจกรรมแล้วก็จะเปลี่ยนกลุ่มจากศูนย์ที่ศึกษา ไปยังศูนย์อื่นต่อไปจนครบทุกศูนย์

กระบวนการสอนแบบศัลยกรรม การเรียน

1. ให้นักเรียนทำขอทดสอบก่อนเรียน
2. ครูนำเขาสู่บทเรียน
3. ชี้แจงวิธีการเรียน โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม เลือกประธาน แล้วศึกษา กิจกรรม ปฏิบัติกรรมด้วยตนเอง
4. รวมนักอภิปรายและสรุปผลจากการเรียน
5. ประเมินผลการเรียน

จะเห็นว่าการสอนแบบนี้ เป็นวิธีการหนึ่งที่เหมาะสมกับการสอนเพื่อพัฒนา บุคลิกภาพของผู้เรียน ซึ่งได้แก่การกล้าแสดงความคิดเห็น สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง การทำงานเป็นหมู่คณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ การรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความ รับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม

ลักษณะของการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบศัลยกรรม การเรียน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มกิจกรรม 4 - 6 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 10 คน หรือน้อยกว่านั้น
2. ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง
3. ผู้เรียนเรียนด้วยการกระทำ
4. จัดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
5. นำสื่อประสมมาใช้
6. ผู้เรียนเรียนรู้ที่ละน้อย ใช้เวลาไม่นานสามารถประเมินผลได้ทันที
7. ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ

แนวทางในการสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้

1. ศึกษาจุดหมายและหลักการของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ตลอดจนถึงขอบข่ายของเนื้อหาวิชาในชั้นที่จะสอน
2. ศึกษาปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อทำโครงการสอนและแผนการสอน
3. เตรียมเนื้อหาจัดทำแผนการสอน
4. เอาเนื้อหาที่จะสอนมาทำแผนการสอน โดยแบ่งเป็นเนื้อหาย่อย ๆ เพื่อสะดวกในการแบ่งกลุ่ม

การสอนด้วยวิธีนี้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ทุกทักษะเช่นเดียวกัน

การสอนโดยการศึกษาออกสถานที่

การสอนแบบนี้ คือการนำนักเรียนออกไปศึกษาออกสถานที่ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งมีความหมายและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากทำให้นักเรียนเห็นผลของการปฏิบัติที่แท้จริงในสภาพสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ

และนักเรียนยังได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติต่อปัญหาหนึ่ง ๆ ด้วย นอกจากนั้นยังเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศของห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

การศึกษานอกสถานที่นี้ จะได้อผลสัมฤทธิ์ความมุ่งหมายยิ่งขึ้น ถ้าหากครูได้เตรียมการไว้ล่วงหน้า เพราะการศึกษานอกสถานที่นี้ได้นำมาถึงการไปไกล ๆ แต่เป็นการไปนอกห้องเรียนปกติเท่านั้น ดังนั้นครูจะต้องเตรียมว่าจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาอะไรบาง และเมื่อศึกษาแล้วจะให้นักเรียนรายงานอย่างไร ควรจะให้มีการอภิปรายหรือไม่ จะประเมินผลวิธีใด

การศึกษานอกสถานที่นี้จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในค่านิยมที่จริงมากที่สุด

การสอนโดยการแสดงละคร

การสอนแบบนี้ อาจจะใช้จัดที่หลายสถานการณ เช่น ให้นักเรียนเขียนบทละครขึ้นจากบทเรียนที่เรียนในชั้นเรียน แล้วนำมาแสดงละครในห้องเรียนหรืออาจจะเป็นไปในลักษณะที่ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนบทเพื่อจัดแสดงในโอกาสต่าง ๆ ก็ได้

การสอนแบบนี้คล้ายกับการแสดงบทบาทสมมุติ ต่างกันแต่เพียงว่าการสอนแบบแสดงบทบาทนั้น ผู้แสดงมีใจเตรียมตัว แต่การสอนแบบแสดงละครผู้แสดงเตรียมตัวล่วงหน้า ผู้แสดงคงมีความเมตตาที่จะแสดง

การสอนวิธีนี้จะทำให้นักเรียนได้แสดงออกและทำให้เกิดทักษะทางการเคลื่อนไหว ทักษะทางเชาวนปัญญา ยุทธศาสตร์ในการคิด และเจตคติอีกด้วย

การสอนแบบถาม - ตอบ

การสอนแบบนี้ใช้ในการค้นหาคำตอบหรือข้อเท็จจริงที่ต้องการเหตุผล ผู้เรียนจะต้องมีประสบการณ์เดิมประกอบกับการเรียนรู้ใหม่ ทำให้เกิดความคิด

ขั้นตอนในการสอน

1. เราความสนใจ
2. ให้นักเรียนเกิดการสังเกต โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญของเรื่องที่ต้องการคำตอบ
3. กระตุ้นให้หาคำตอบ
4. ให้หาวิธีการแก้ปัญหา
5. ส่งเสริมให้นำเอากฎเกณฑ์ที่ได้ไปแก้ปัญหาต่อไป

การสอนแบบนี้ คำถามที่ไรจะต้องก่อให้เกิดความคิด เช่น ถามว่า ทำไม เพราะเหตุใด อะไรจะเกิดขึ้น ถ้าเหตุการณ์อย่างนั้นผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ฯลฯ

การสอนวิธีนี้จะส่งเสริมค่านิยมข้อเท็จจริง เชาวนปัญญา และยุทธศาสตร์ในการคิด

จะเห็นได้ว่า เทคนิคการสอนเหล่านี้นำไปสู่การพัฒนาสมรรถภาพการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งสิ้น เทคนิคหนึ่ง ๆ เมื่อครูผู้สอนนำมาใช้สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถภาพได้บางอย่าง จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบทเรียน

ตัวอย่าง แผนการสอนสัมพันธ์ทักษะ

เรื่อง เด็กบ้านสวน

ของ พ. เนตรรังษี

เวลาสอน 4 คาบ

เนื้อหา

1. วรรณวิจักขณ์ เรื่อง เด็กบ้านสวน หน้า 3-8
2. ทักษะพัฒนา เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการสื่อสาร
การสะกดคำใหญ่ถูกต้องแม่นยำ
การอ่านเพื่อพัฒนาตนเองในค่านคุณธรรม

จริยธรรมที่สอดแทรกในเรื่อง

1. ความรักธรรมชาติ และรักถิ่นกำเนิดของตน
2. ความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ได้ยง
3. การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านหนังสือ

จุดประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้นักเรียน

1. เปรียบเทียบสภาพของบ้านเมืองและชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบันได้
2. เห็นคุณค่าของธรรมชาติ เกิดความหวงแหนในพืชพันธุ์ไม้
3. มีทักษะในการอ่านให้ผู้อื่นฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และเขียนพรรณนาจากจินตนาการได้

สะกดคำไปพร้อมกัน

2. ขั้นตอนและปฏิบัติ

2.1 นำสนทนาจากเกมในขั้นนำ เกี่ยวกับเรื่องการสะกดคำ โยงไปสู่เรื่อง การสื่อสารว่าถ้าสะกดคำใหญ่ถูกต้อง จะทำให้การสื่อสารมีคุณภาพพร้อมกับซักถามนักเรียนถึง คำว่า " การสื่อสาร " จากนั้นชี้แจงถึงความสำคัญของการสื่อสารพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

2.2 ครูอธิบายความสำคัญของการสะกดคำใหญ่ถูกต้อง ซักถามทบทวนหลักการสะกดคำที่ได้เคยเรียนมาแล้ว

2.3 ให้นักเรียนเล่นเกมอักษรปริศนา โดยครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวที่นั่ง ตีบัตรคำ ซึ่งเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ไม่เรียงกันเป็นคำ จำนวน 5 บัตรคำ กำหนดเวลาประมาณ 2-3 นาที ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่ถูกต้องในกระดาษ จากนั้นเฉลยโดยตีบัตรคำศัพท์ที่ถูกต้อง กลุ่มใดสะกดถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ บัตรคำที่กำหนดให้ คือ

- ส เ อ ร ี ก ร ด - ำ ส ฅ ย ็ อ ช ุ
- ง แ ก ช ี ร ฑ แ - ม ฅ ค ฅ ย อ ม
- ส ร ำ ม ุ น ร ฅ

2.4 ครูบอกให้นักเรียนเขียนไทย คำประพันธ์กาพย์ยานี ซึ่งรวบรวมคำที่มักสะกดผิดที่ครูแต่งขึ้น โดยบอกวรรคละ 2 ครั้ง เมื่อเขียนเสร็จ เฉลยด้วยบัตรคำศัพท์ หรือ แผนภูมิคำประพันธ์นั้น ให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจ คำประพันธ์มีดังนี้

ชาห์วีรมรสชาติคี	ไข่มุกนี้สีสันขาว
โครงการอันเี่ยคราว	เลือกสรรไว้ใครแทรกแซง
สัปดาห์จรจอกาศพิ	ไม้เหล็กหลบรับจัดแจง
จะละเมืกราคาแพง	กุศลแรงบังสุกุล
ผาสูกช่วยกาชาด	กากบาทยอมเกอหนูน
พาหุรัคชุลน	ทะเลสาบซาบซึ้งใจ

2.5 ครูอธิบายประกอบการสนทนาถึงการอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง ในด้าน ความรู้ อารมณ์ และคุณธรรม ประกอบการยกตัวอย่าง รวมทั้งหลักการอ่านหนังสือให้ผู้อื่นฟัง ในด้านการออกเสียง เน้นเสียง เว้นจังหวะ เพื่อให้ผู้อื่นฟังเกิดการจดจ่อตาม สามารถสร้าง จินตนาการได้ โดยการยกตัวอย่างความสามารถในการอ่านหนังสือของผู้เขียนเรื่องเด็กบ้านสวน มาประกอบด้วย

2.6 ครูเปิดเครื่องบันทึกเสียง ตัวอย่าง การอ่านออกเสียงให้เกิดอารมณ์ จากเทปตัวอย่างการอ่าน เรื่อง "มอม" ให้นักเรียนฟัง 1-2 ครั้ง จากนั้นให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นจากที่ได้อ่าน 2-3 คน

2.7 ครูเรียกนักเรียนให้อ่านตามแบบตัวอย่างประมาณ 4-5 คน อาจเป็น นักเรียนที่อาสาสมัครก็ได้ เนื้อเรื่องที่ให้อ่านอาจใดตอนเดียวกับตัวอย่างหรือตอนอื่นในเรื่อง เดียวกัน เมื่ออ่านจบครูชื่นชมแก้ไข และย้าให้ไปฝึกอ่านเพิ่มเติม

2.8 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เด็กบ้านสวน ซึ่ง ได้กำหนดให้อ่านมาล่วงหน้า ระหว่างนี้อาจมีการแสดงภาพประกอบ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ยิ่งขึ้น เช่น ภาพเรือปั่นหย่า ภาพยานสมัยก่อนที่มีการแกะสลักลวดลายต่าง ๆ ภาพพร สัตว์ ผลไม้ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องเท่าที่จะสามารถหามาได้

2.9 ให้นักเรียนเล่นเกม "ซ่อนนำโชค" ซึ่งมีกติกาการเล่นดังนี้ แบ่ง นักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ครูคิดแผนภูมิซึ่งที่เป็นตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัส 9 ช่อง จากนั้นแจกบัตร ซึ่งทำเป็นสัญลักษณ์รูปหัวใจให้ 2 ฝ่าย ๆ ละ 5 ใบ โดยให้ทางสีกัน ครูให้ตัวแทนแต่ละฝ่าย ออกมาจับสลากว่าฝ่ายใดจะเริ่มก่อน ฝ่ายที่ได้เล่นก่อนจะจับสลากคำถามจากเนื้อเรื่องที่ครู กำหนดมา ครูอ่านคำถามให้ฟัง ฝ่ายนั้นนักเรียนจะปรึกษากันภายในเวลาไม่เกิน 1 นาที แล้วจึงให้ตัวแทนตอบ ถ้าตอบถูกต้องจะได้ 1 คะแนน และมีสิทธินำบัตรรูปหัวใจไปติดในช่อง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสได้ 1 บัตร จากนั้นอีกฝ่ายก็ออกมาจับสลากคำถามเช่นเดียวกัน การ เล่น ดำเนินไปเรื่อย ๆ ผลคั่นคักรูปหัวใจที่ตาราง ถ้าฝ่ายใดสามารถติดบัตรรูปหัวใจของตนครบ 3 บัตร ในแนวตั้งหรือแนวนอนหรือแนวทะแยงมุมใดก็จะได้คะแนนเพิ่ม 10 คะแนน เมื่อครบ คำถามที่ครูเตรียมมา ก็จะนับคะแนนรวมฝ่ายใดได้คะแนนมากก็เป็นฝ่ายชนะ (ถ้าฝ่ายใดไม่

สามารถวางบัตรของคนใดเรียงกัน 3 บัตร เนื่องจากถูกฝ่ายตรงข้ามวางบัตรกันไว้ก่อนก็จะ
ได้คะแนนเฉพาะบัตรที่ติดอยู่เท่านั้น ดังนั้นความสนุกจึงอยู่ที่ต่างฝ่ายต่างกองพยายามกันไม่ให้
อีกฝ่ายติดบัตรใดเรียงกัน) คำถามที่กำหนดให้มีดังนี้

1. จงบอกวัตถุประสงค์สำคัญในการเขียนเรื่อง " เด็กบ้านสวน "
2. จงอธิบายคำว่า สวมใส่
3. จงบรรยายลักษณะบ้านของผู้เขียนอย่างคร่าว ๆ
4. จงบอกลักษณะนิสัยของพ่อ ของผู้เขียนมา 2 ข้อ
5. เหตุการณ์ตอนใดที่แสดงว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อความประพฤติ
ของมนุษย์
6. จงบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง เด็กบ้านสวน มา 1 ข้อ
7. ทำไมแม่จึงชอบให้คุณเขียนอ่านหนังสือให้ฟัง
8. เหตุการณ์ตอนใดที่แสดงว่า เจ้าของบ้านเป็นผู้มีความเมตตากรุณา
9. การที่บ้านสมัยก่อนในชนบทเป็นเสาเรือน แสดงถึงอะไร
10. จงอธิบายคำว่า กรรมสัมปาทิก

2.10 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ให้ทำกิจกรรมดังนี้

กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 โกวาทีในฐิติ บ้านในสวนดีกว่าบ้านในเมือง

กลุ่มที่ 3 เขียนพรรณนาอาหารในหัวข้อ "บ้านสวน" ความยาวไม่
ต่ำกว่า 10 บรรทัด

กลุ่มที่ 4 แสดงจินตศิลป์ประกอบเพลงที่บรรยายเกี่ยวกับธรรมชาติ
ของดอกไม้ สัตว์ หรือ พืช ผลไม้ต่าง ๆ และเขียนคำขวัญ
เกี่ยวกับเชิญชวนให้อนุรักษ์สภาพแวดล้อมของธรรมชาติที่
สวยงาม เพลงที่นำมาอาจเป็นเพลงดอกไม้ แม่นกของเรา
 ฯลฯ

กลุ่มที่ 5 แต่งเพลงนี้เนอร่องบรรยายสภาพธรรมชาติในสวน พร้อม
ทั้งใส่ทำนองและร้อยให้เพื่อนฟัง รวมทั้งเชิญชวนให้กลุ่ม
อื่นร้องตามด้วย

กลุ่มที่ 6 สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องเด็กบ้านสวน ในคำณวษา
วัฒนธรรม และจริยธรรม ให้แต่ละกลุ่มออกมารายงานผลงาน
ของตนหน้าชั้น ให้เวลาควบคุมละประมาณ 15 นาที
(หมายเหตุ) ครูควรกำหนดงานให้นักเรียนเตรียมตัวมาล่วงหน้า
เพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์ที่สุดและเป็นการประหยัด
เวลาด้วย)

2.11 ในขณะที่แต่ละกลุ่มรายงาน ครูต้องกำชับให้นักเรียนตั้งใจฟัง เพื่อจะ
ได้วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น หรือซักถามเพิ่มเติมได้ เมื่อรายงานจบ 1 กลุ่ม ครูจะต้องสรุป
และวิจารณ์ ทิชม แกไขข้อบกพร่อง ก่อนที่จะรายงานกลุ่มต่อไปจนครบ 6 กลุ่ม

3. ขั้นสรุป

ครูสรุปผลงานของทุกกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งย้ำเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้ว
จึงให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรียงความใหม่มีความยาวไม่ต่ำกว่า 20 บรรทัด ในหัวข้อ "ครอบครัว
ของฉัน " โดยใช้แนวทางการเขียนเรื่อง เด็กบ้านสวน ของ พ. เนตรรังษี เป็นการบ้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างแผนการสอนโดยจุดประสงค์
เรื่อง การอ่านและจับใจความและตีความ
เวลา 2 คาบ

จุดประสงค์ปลายทาง

อ่านในใจและจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งตีความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง แล้วนำ
อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

ทักษะเชาวน์ปัญญา

จุดประสงค์นำทาง

1. อ่านในใจและจับใจความสำคัญได้
2. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

ประสบการณ์เดิม

1. นักเรียนทราบวิธีการอ่านในใจมาแล้ว
2. นักเรียนเคยฝึกการตีความข้อความสั้น ๆ มาก่อน
3. นักเรียนเคยพูดแสดงความคิดเห็นในกลุ่มมาแล้ว

การเรียนรู้

1. หนังสือพิมพ์
2. เอกสารประกอบเรื่องสั้น
3. หนังสือเรียนชุดวรรณวิจักขณ์

ลำดับชั้นการสอน

1. สร้างความสนใจ

- 1.1 ครูเล่าเหตุการณ์ที่น่าสนใจจากข่าวหนังสือพิมพ์อย่างย่อ
- 1.2 สนทนาซักถามใจความสำคัญของเรื่องที่ครูเล่า

2. แรงจูงใจประสงค์

ครูบอกนักเรียนว่าเมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถอ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญ ที่ความ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นได้

3. ทบทวนความรู้เดิม

- 3.1 สนทนาซักถามเกี่ยวกับวิธีการอ่านในใจ พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติม
- 3.2 สนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เคยพูดแสดงความคิดเห็นในกลุ่มนักเรียนด้วยกัน พร้อมทั้งในข้อเสนอนะเพิ่มเติม

4. กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- 4.1 แจกเอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับเรื่องสั้น หรือเลือกเรื่องจากหนังสือชุดวรรณวิภังค์
- 4.2 ครูพูดถึงความน่าสนใจของเรื่องที่กำหนดให้ในข้อ 4.1

5. ให้แนวการเรียนรู้

- 5.1 ครูให้หลักการอ่านในใจ การจับใจความสำคัญ และการตีความ
- 5.2 ให้นักเรียนช่วยกันจับใจความและตีความสำคัญจากข้อความที่ครูกำหนดให้
- 5.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 - 7 คน พร้อมทั้งเลือกประธานและเลขานุการในแต่ละกลุ่ม
- 5.4 แจงให้นักเรียนทราบถึงประเด็นที่กลุ่มจะต้องอภิปรายจากการอ่าน คือ
 - 5.4.1 ในความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 - 5.4.2 จุดมุ่งหมายของผู้เขียน
 - 5.4.3 แนวคิดที่ได้จากเรื่อง

5.4.4 ส่วนวนโวหารและภาษาที่ใช้ในการเรียน

5.5 แจงให้แต่ละกลุ่มทราบว่ากองส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายจากข้อ 5.4 และส่งผลงาน

6. นักเรียนปฏิบัติ

- 6.1 นักเรียนแบ่งกลุ่มตามที่ครูกำหนด
- 6.2 กลุ่มดำเนินการอภิปรายตามประเด็นในข้อ 5.4
- 6.3 เดชากลุ่มจับบันทึกผลของการอภิปรายตามประเด็นเพื่อนำไปรายงานหน้าชั้นและส่งผลงาน
- 6.4 ตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

- 7.1 ทิ ชม ให้คำแนะนำ การดำเนินการของขบวนการกลุ่ม
- 7.2 ให้คำ ทิ ชม และขอเสนอแนะจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่ม
- 7.3 ทิ ชม ให้คำแนะนำ การรายงานหน้าชั้นของตัวแทนกลุ่ม

8. ประเมินค่าการปฏิบัติ

- 8.1 สังเกตการทำงานระบะกลุ่ม
- 8.2 สังเกตการสรุปรายงานตามประเด็นที่กำหนดควาซัดเจนถูกต้องหรือไม่
- 8.3 ตรวจผลงานของกลุ่ม

9. การส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน

- 9.1 ให้นักเรียนไปอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และจับใจความสำคัญมาคนละ 1 ข่าว แล้วเขียนส่ง
- 9.2 ให้นักเรียนตีความ คำพังเพย สุภาษิต คนละ 1 ส่วนวนมาส่ง

ภาคผนวก ค

ประมวลการสอบภาษาไทย พ.ศ. 2480

อ่าน

ชั้นมัธยมปีที่ 4 อัตราเวลาสอบสี่ภาคละ 1.00 ชั่วโมง

1. ให้อ่านหนังสือวรรณคดีตามที่กำหนดไว้สำหรับชั้นนี้ไม่น้อยกว่า 3 เล่ม ซึ่งมีความยากง่ายพอสมควร
 2. กวดขันให้อ่านออกเสียงโดยถูกต้อง และอ่านเหมือนเสียงพูด และให้อ่านคำประพันธ์ที่มีในแบบเรียนสำหรับชั้นนี้โดยถูกต้องตามขอบบังคับ ใหญ่จักสังเกตไปในตัวควรวาบทประพันธ์ต่าง ๆ ที่พบปะนั้นแตกต่างกันอย่างไร มีระเบียบขอบบังคับในเรื่อง ครุ ฤ ฌ ฌ ฌ ฌ ฌ และจำนวนคำหรือวรรคตอนอย่างไร ทั้งนี้อาจจะหักสังเกตจนชินนัยนตาไปได้ในชั่ว เวลาพบปะบทประพันธ์ชนิดนั้น ๆ จะได้อ่านได้ถูกต้อง กลองแคลวยิ่งขึ้น
 3. ให้เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความในหนังสือที่อ่านโดยชัดเจน ความตอนใดยากหรือเคลือบคลุมให้สอนหรือแปลให้นักเรียนเข้าใจโดยชัดเจน แต่ไม่ใช่ออกไปเสียทุกหนทุกแห่งจนนักเรียนไม่ต้องใช้ความคิดเองเสียบ้างเลย ตอนใดพอที่จะแนะนำพอให้สังเกตและมองเห็นเองได้ ก็แนะนำให้เป็นตอน ๆ ให้คิดเอาเองบ้าง ต้องหักให้เป็นคนพึ่งตนเองได้ และมีความคิดดียิ่งขึ้นในวาระต่อไป
- ให้นักเรียนสังเกตตัวสะกดการันต์ไปในตัว หักสังเกตสำนวนโวหาร และวิธีพูดของเขาเพื่อนำเอาไปใช้เองได้
- ให้นักเรียนรู้จักเก็บใจความจากหนังสือที่อ่านและฝึกหัดให้รักการอ่านหนังสือ ยิ่งขึ้นความขมขื่น ครูอาจจะเลือกหนังสือวรรณคดีง่าย ๆ ที่มีข้อความสนุกและอ่านเข้าใจง่าย แนะนำเรื่องและกำหนดให้นักเรียนไปอ่านกันมาเอง เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรักและเอาใจใส่ในการอ่านหนังสือด้วยตนเอง ความตอนใดที่เห็นว่าควรอธิบายก็อธิบายให้พอเข้าใจ ความ แต่ไม่ใช่อธิบายตลอดทั้งหมด จนนักเรียนไม่รู้จักใช้ความคิดและหักฟังตนเอง

เสียเลย และเพื่อเป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้อ่านมาจริง ครูควรจะสอบถามเอาความในตอนที่ให้ไปอ่านมานั้น หรือให้เล่าความตอนนั้นเป็นเรื่องสั้น ๆ โดยให้นักเรียนเขียนใหญ่

4. ให้อ่านและเปรียบเทียบและค้นหาเหตุผลจากคำพูดหรือข้อความในหนังสือที่อ่าน

5. ส่งเสริมให้รู้สึกสนุกในการสังเกตภาษาและถ้อยคำในหนังสือ ให้อ่านและจดจำถ้อยคำอันไพเราะอ่อนหวานและจับใจ ให้อ่านและจดจำเป็นแบบพรรณนา แบบออกความเห็น ที่พูดได้เหมาะสม ฯลฯ ให้เป็นคนรักการอ่านหนังสือโดยถ้ามีเหตุการณ์ใดที่จะนำ หรือจุดใจให้นักเรียนคิดอยากดูอยากเห็นในเรื่องใดให้กว้างขวางต่อไป ก็ส่งเสริมและแนะนำหนังสือที่นักเรียนจะชอบให้ทันเวลาที่ ให้เป็นคนชอบอ่านหนังสืออะไรก็อ่านให้กว้างขวางต่อไปทุกที่

6. ตอนใดเป็นคติ เราใจให้นักเรียนนำเอามาฝึกคิด และตอนใดควรจะทำอย่างใด เราใจให้อ่านปฏิบัติตาม

7. ให้อ่านและสังเกตการเปลี่ยนรูปของคำ คำประกอบ คำคล้ายกัน จนสามารถวิเคราะห์เข้าใจความหมายของคำเหล่านั้นได้ แมแต่เวลาไปแทรกแซงอยู่ตอน

8. หนังสือวรรณคดีถ้าไม่สามารถที่จะเรียนในชั้นให้ตลอดทุกเล่มได้ ครูอาจจะกะเล่มที่เป็นร้อยแก้ว หรือเล่มที่ง่าย ๆ ให้ไปอ่านด้วยตนเองมาจากรายการ 4-5 หน้า ครูแนะนำที่สำคัญและที่ควรสังเกตไป และเมื่อเตรียมมาแล้ว ครูต้องสอบสวนว่านักเรียนได้เตรียมและนึกตรึกตรองในเรื่องนั้นมาแล้วจริง ๆ

9. บทประพันธ์ที่ไพเราะและเป็นแบบฉบับที่ดี และมีเนื้อเรื่องไม่ผิดศีลธรรม หรือเกี่ยวพันไปในเชิงสังวาส ให้นักเรียนท่องจำไว้และให้ท่องจำได้ไม่น้อยกว่าปีละ 50 บรรทัด แต่ก่อนที่จะท่องต้องสอบสวนดูควรวานักเรียนเข้าใจความหมายดีแล้ว

ชั้นมัธยมปีที่ 5 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 1.00 ชั่วโมง

1. ให้อ่านหนังสือวรรณคดีตามที่กำหนดไว้สำหรับชั้นนี้ไม่น้อยกว่า 3 เล่ม ซึ่งมีความยากง่ายพอสมควร

2. กวดขันให้อ่านออกเสียงโดยถูกต้อง และอ่านเหมือนเสียงพูด และให้อ่านคำประพันธ์ที่มีในแบบเรียนสำหรับชั้นนี้โดยถูกต้องตามขอบบังคับ ให้อ่านและสังเกตไปในตัวควรวานักเรียน

บทประพันธ์ต่าง ๆ ที่พบปะนั้นแตกต่างกันอย่างไร มีระเบียบข้อบังคับในเรื่อง ครุ ลหุ สัมผัส และจำนวนคำหรือวรรคตอนอย่างไร ทั้งนี้อาจจะหักสังเกตจนชินนัยตาไปได้ในตัว เวลาพบปะบทประพันธ์ชนิดนั้น ๆ จะได้อ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่วยิ่งขึ้น

3. ให้เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความในหนังสือที่ตนอ่านโดยชัดเจน ความตอนใดยากหรือเคลือบคลุม ให้สอนหรือแปลให้นักเรียนเข้าใจโดยชัดเจน แต่ไม่ไปบอกไปเสียทุกหนทุกแห่งจนนักเรียนไม่ต้องใช้ความคิดเองเสียบ้างเลย ตอนใดพอที่จะแนะนำให้สังเกตและมองเห็นเองได้ ก็แนะนำให้เป็นตอน ๆ ให้คิดเอาเองบ้าง ต้องหักให้เป็นคนพึ่งตนเองได้ และมีความคิดที่ยิ่งขึ้นในวาระต่อไป

4. ให้นักเรียนสังเกตตัวสะกดการันต์ไปในตัว หักสังเกตส่วนวนโวหาร และวิธีพูดของเขาเพื่อนำเอาไปใช้เองได้

5. ให้นักเรียนรู้จักเก็บใจความจากหนังสือที่อ่าน และฝึกหัดให้รักการอ่าน หนังสือยิ่งขึ้นความนิยมตน ครูอาจจะเลือกหนังสือวรรณคดีง่าย ๆ ที่มีข้อความสนุก และอ่านเข้าใจได้ง่าย แนะนำเรื่องและกำหนดให้นักเรียนไปอ่านกันมาเอง เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรักและเอาใจใส่ในการอ่านหนังสือด้วยตนเอง ความตอนใดที่เห็นว่าควรอธิบายก็อธิบายให้พอเข้าใจความ แต่ไม่ใช่ของอธิบายตลอดทั้งหมด จนนักเรียนไม่รู้จักใช้ความคิดและหักพึ่งตนเองเสียเลย และเพื่อเป็นการตรวจสอบควาหนักเรียนได้อ่านมาจริง ครูควรจะสอบถามเอาความในตอนที่ได้ไปอ่านมานั้น หรือให้เล่าความตอนนั้นเป็นเรื่องสั้น ๆ โดยให้นักเรียนเขียนใหญ่

6. ให้รู้จักคิดเปรียบเทียบ และค้นหาเหตุผลจากคำพูดหรือข้อความในหนังสือที่อ่านยิ่งขึ้น

7. ส่งเสริมให้รู้สึกสนุกในการสังเกตภาษาและถ้อยคำในหนังสือ ให้รู้จักรสของถ้อยคำอันไพเราะอ่อนหวานและจับใจ ให้รู้จักตอนที่ เป็นแบบพรรณนา แบบออกความเห็น ที่พูดได้เหมาะเจาะ ฯลฯ ให้เป็นคนรักการอ่านหนังสือโดยดามีเหตุการณ์ใดที่จะนำ หรือจูงใจให้นักเรียนคิดอยากดูอยากเห็นในเรื่องใดให้กว้างขวางต่อไป ก็ส่งเสริมและแนะนำหนังสือที่นักเรียนจะชอบให้ทันทางที่ ให้เป็นคนชอบอ่านหนังสืออะไรต่ออะไรให้กว้างขวางต่อไปทุกที่

8. คอนโดเป็นคติ เราใจให้นักเรียนนำเอามาฝึกคิด และคอนโดควรจะเอาอย่าง
ของเรใจให้อยากปฏิบัติตาม

9. ใหญ่จักสังเกตการเปลี่ยนรูปของคำ คำประกอบ คำคล้ายกันจนสามารถ
วิเคราะห์เข้าใจความหมายของคำเหล่านั้นได้ แมแต่เวลาไปแทรกแซงอยู่ที่อื่น

10. ให้สามารถเก็บใจความบางตอนที่ยาก มาอธิบายใหม่ให้ง่ายได้

11. หนังสือวรรณคดีถ้าไม่สามารถที่จะเรียนในชั้นให้ตลอดทุกเล่มได้ ครูอาจจะ
กะเล่มที่เป็นรอยแก้วหรือเล่มที่ง่าย ๆ ให้ไปอ่านควยตนเองมาจากบ้านคราวละ 4-5 หน้า
ควรแนะแต่ที่สำคัญและที่ควรสังเกตไป และเมื่อเตรียมมาแล้วครูต้องสอบสวนความนักเรียน
ได้เตรียมและนึกครึกครองในเรื่องนั้นมาแล้วจริง ๆ

12. บทประพันธ์ที่ไพเราะและเป็นแบบฉบับที่ดี และมีเนื้อเรื่องไม่ผิดศีลธรรม
หรือเกี่ยวพันไปในเชิงสังวาส ให้นักเรียนท่องจำไว้และให้ท่องจำได้ไม่น้อยกว่ามีละ 50
บรรทัด แต่ก่อนที่จะท่องต้องสอบสวนควยว่านักเรียนเข้าใจความหมายดีแล้ว

ชั้นมัธยมปีที่ 6 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 1.00 ชั่วโมง

1. ให้อ่านหนังสือวรรณคดีตามที่กำหนดไว้สำหรับชั้นนี้ไม่น้อยกว่า 3 เล่ม ซึ่งมี
ความยากง่ายพอสมควร

2. กวคชั้นให้อ่านออกเสียงโดยถูกต้อง และอ่านเหมือนเสียงพูดและให้อ่าน
คำประพันธ์ที่มีในแบบเรียนสำหรับชั้นนี้ให้ถูกต้องตามขอมบังคับ ใหญ่จักสังเกตไปในตัวควยว่า
บทประพันธ์ต่าง ๆ ที่พบปะนั้นแตกต่างกันอย่างไร มีระเบียบขอมบังคับในเรื่อง ครุ ลหุ สัมผัส
และจำนวนคำหรือวรรคตอนอย่างไร ทั้งนี้อาจจะหัดสังเกตจนชินแน้นตาไปได้ในตัว เวลา
พบปะบทประพันธ์ชนิดนั้น ๆ จะได้อ่านได้ถูกต้อง กลองแคลวยิ่งขึ้น

3. ให้เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความในหนังสือที่ตนอ่านโดยชัดเจน
ความตอนใดยากหรือเคลือบคลุม ให้สอนหรือแปลให้นักเรียนเข้าใจโดยชัดเจน แต่ไม่ใช่
บอกไปเสียทุกหนทุกแห่งจนนักเรียนไม่คงใช้ความคิดเองเสียบางเลย คอนโดพอที่จะแนะ
พอให้สังเกตและมองเห็นเองได้ก็แนะให้เป็นตอน ๆ ให้คิดเอาเองบ้าง ต้องหัดให้เป็นคน

ฟังตนเองได้และมีความคิดที่ยิ่งขึ้นในวาระต่อไป

4. ให้นักเรียนสังเกตตัวสะกดการันต์ไปในตัว หักสังเกตสำนวนโวหาร และวิธีพูดของเขาเพื่อนำเอาไปใช้เองได้

5. ให้นักเรียนรู้จักเก็บใจความจากหนังสือที่อ่านและฝึกหัดให้รักการอ่านหนังสือ ยิ่งขึ้นกว่ามัธยมต้น ครูอาจจะเลือกหนังสือวรรณคดีง่าย ๆ ที่มีข้อความสนุก และอ่านเข้าใจได้ง่าย แนะนำเรื่องและกำหนดให้นักเรียนไปอ่านกันมาเอง เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรักและเอาใจใส่ในการอ่านหนังสือด้วยตนเอง ความค่อนใจที่เห็นว่าควรอธิบายก็อธิบายให้พอเข้าใจความ แต่ไม่ใช่ของอธิบายตลอดทั้งหมด จนนักเรียนไม่รู้จักใช้ความคิดและหัดพึ่งตนเองเสียเลย และเพื่อเป็นการตรวจสอบดูว่านักเรียนได้อ่านมาจริง ครูควรจะสอบถามเอาความในตอนที่ได้ไปอ่านมานั้น หรือให้เล่าความตอนนั้นเป็นเรื่องสั้น ๆ โดยให้นักเรียนเขียนให้ดู

6. ให้อ่านจับใจคิดเปรียบเทียบ และค้นหาเหตุผลจากคำพูดหรือข้อความในหนังสือที่อ่านยิ่งขึ้น

7. ส่งเสริมให้อ่านสนุกในการสังเกตภาษาและถ้อยคำในหนังสือ ให้อ่านจับใจของถ้อยคำอันไพเราะอ่อนหวานและจับใจ ให้อ่านจับใจที่เป็นแบบพรรณนา แบบออกความเห็น ที่พูดได้เหมาะเจาะ ฯลฯ ให้เป็นคนรักการอ่านหนังสือโดยดลามีเหตุการณ์ใดที่จูงใจหรือจูงใจให้นักเรียนคิดอยากดูอยากเห็นในเรื่องใดให้กว้างขวางต่อไปก็ส่งเสริมและแนะนำหนังสือที่นักเรียนจะชอบให้ทันทางที่ ให้เป็นคนชอบอ่านหนังสืออะไรต่ออะไรให้กว้างขวางต่อไปทุกที่

8. ค่อนใจเป็นคติ เราใจให้นักเรียนนำเอามาฝึกคิด และค่อนใจควรจะเอาอย่าง ต้องเราใจให้อยากปฏิบัติตาม

9. ให้อ่านสังเกตการเปลี่ยนรูปของคำ คำประกอบ คำคล้ายกันจนสามารถวิเคราะห์เข้าใจความหมายของคำเหล่านั้นได้ แมแต่เวลาไปแทรกแซงอยู่ก่อน

10. ให้สามารถเก็บใจความบางตอนที่ยาก มาอธิบายใหม่ให้เข้าใจ

11. ให้สามารถตีพิมพ์ หรือให้ความเห็นตามเรื่องราวที่อ่านนั้นได้ และเวลาอ่านเสร็จแล้วอาจจะมองเห็นจุดสำคัญของเค้าเรื่องและมองเห็นแนวความคิดของผู้แต่งได้

12. หนังสือวรรณคดีถ้าไม่สามารถที่จะเรียนในชั้นให้ตลอดทุกเล่มได้ ครูอาจจะกะเล่มที่เป็นร้อยแก้วหรือเล่มที่ง่าย ๆ ให้ไปอ่านควยตนเองมาจากบ้านคราวละ 4-5 หน้า ครูแนะแต่ที่สำคัญและที่ควรสังเกตไป และเมื่อเตรียมมาแล้วครูต้องสอบสวนดูว่านักเรียนได้เตรียมและนึกตรึกครองในเรื่องนั้นมาแล้วจริง ๆ

13. บทประพันธ์ที่ไพเราะและเป็นแบบฉบับที่ดี และมีเนื้อเรื่องไม่ผิดศีลธรรม หรือเกี่ยวพันไปในเชิงสังวาส ให้นักเรียนท่องจำไว้และให้ท่องจำได้ไม่น้อยกว่าปีละ 50 บรรทัด แต่ก่อนที่จะท่องต้องสอบสวนดูควยว่านักเรียนเข้าใจความหมายดีแล้ว

เขียน

ชั้นมัธยมปีที่ 4 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 30 นาที

1. ให้เขียนจากหนังสืออ่านที่ใช้สำหรับชั้นนี้ เวลาอ่านให้นักเรียนสังเกตคำยาก คำคล้ายกัน หรือตัวสะกดการันต์ไปควยในตัว แล้วจะกะให้นักเรียนไปเตรียมมาสำหรับเขียนไทยคราวหน้าก็ได้

2. ให้เขียนจากเรื่องที่ง่ายเสมอหนังสืออ่านในชั้น เลือกหัวข้อที่มีศัพท์แพร่หลายอยู่ในหนังสืออ่านชั้นนี้ให้มากที่สุดที่จะทำได้ ระวังอย่าให้ศัพท์ยากเกินไป ครูควรจะค้นหาเอาตอนที่มีส่วนวนโวหารอันไพเราะจับใจ คำพูดและวิธีพูดอันเหมาะเจาะกะทัดรัด อันจะเป็นแบบฉบับที่ดีในเชิงพูดจาแก่นักเรียนต่อไปได้ อย่างดี แต่ต้องเป็นตอนที่เด็กสามารถจะเข้าใจข้อความได้ดี จะเอามาจากหนังสือที่เรียนอยู่ในชั้นที่นักเรียนเพิ่งได้เรียนมาแล้ว หรือจากที่อื่นที่ง่ายพอหาเทียมกันก็ได้

3. ถ้าเรื่องที่จะให้เขียนความค้ำอกนั้นมีคำยาก คำที่มีเสียงพ้องกัน คำที่อาจไขปนเปกันได้ หรือคำที่อาจแปลความหมายได้หลายอย่าง ครูควรอธิบายความหมายของคำนั้นให้นักเรียนเข้าใจโดยชัดเจนเสียก่อน ตลอดจนวิธีไขอย่าให้ต้องเขียนกันทั้ง ๆ ที่ไม่

เข้าใจความหมายอย่างเครื่องจักรไป และการเขียนควรหัดให้นักเรียนเข้าใจความหมาย
ที่ความหมายของคำยาก เลือกเอาคำที่ถูกความหมายในที่นั้นไว้ ไม่ใช่ตัวแต่ได้ยินเสียงก็
เขียนลงไปเลยที่เดียว ทั้ง ๆ ที่คำนั้นอาจจะไม่ถูกใจความของประโยคที่กำลังเขียน และซึ่ง
ความจริงควรจะสะกดตัวอีกอย่างหนึ่งจึงจะไ้ความ

4. การแก้คำผิด ไม่ควรให้แก้โดยไม่รู้อะไร ครูควรแนะนำให้นักเรียน
เข้าใจว่า ผิดเพราะเหตุไร ทำไมจึงควรเขียนเช่นนั้น แล้วจึงให้นักเรียนแก้คำผิดทันที
อย่ารอถึงไวนานจนนักเรียนลืมเรื่องที่เขียนนั้นเสีย เพื่อนักเรียนจะได้เขียนได้อีกต่อไป

5. การแก้ความคำบอกไม่ควรจะทอดทิ้งให้นักเรียนแก้กันเอง ครูควรจะได้ตรวจ
ดูเองควยเสมอ ๆ จะไ้รู้ว่าเด็กยังมีความยุ่งยากใจสิ่งใดอยู่อีกบ้าง คือยังไ้อะไรไม่เป็น
จะไ้รับแก้ไขเสียทันที ไม่ปล่อยให้ให้นักเรียนเข้าใจผิดคิดตัวอยู่ตลอดไป

6. ตอนปลาย ๆ ปี ควรนำเอาจากที่อื่นให้นักเรียนยังไม่เคยเห็นมาให้นักเรียน
หัดเขียนกันบ้าง แต่คงไม่ไ้ยากเกินความรู้ของนักเรียน

ขั้นมัธยมปีที่ 5 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 30 นาที

1. ให้เขียนจากหนังสืออ่านที่ไ้สำหรับชั้นนี้ เวลาอ่านให้นักเรียนสังเกตคำยาก
คำคล้ายกัน หรือตัวสะกดการันต์ไปควยในหัว แล้วจะกะให้นักเรียนไปเตรียมมาสำหรับเขียน
ไทยครวหน้าก็ได้

2. ให้เขียนจากเรื่องที่ยากง่ายเสมอหนังสืออ่านในชั้น เลือกหัวข้อที่มีศัพท์
แพร่หลายอยู่ในหนังสืออ่านชั้นนี้ให้มากที่สุดที่จะทำได้ ระวังอย่าให้ศัพท์ยากเกินไป ครูควร
จะค้นหาเอาตอนที่มีส่วนนวนโวหารอันไ้เพราะจับใจ คำพูดและวิธีพูดอันเหมาะจะกะที่กริอันจะ
เป็นแบบฉบับที่ดีในเชิงพูดจาแก่นักเรียนต่อไปไ้โดยปกติ แต่คงเป็นคนที่เด็กสามารถจะ
เข้าใจข้อความได้ก็ จะเอามาจากหนังสือที่เรียนอยู่ในชั้นที่นักเรียนไ้ได้เรียนมาแล้ว หรือ
จากที่อื่นที่ยากง่ายพอเท่าเทียมกันได้

3. ถ้าเรื่องที่จะให้เขียนตามคำบอกนั้นมีคำยาก คำที่มีเสียงพ้องกัน คำที่อาจ
ไ้ปนเปกันไ้ หรือคำที่อาจแปลความหมายไ้หลายอย่าง ครูควรอธิบายความหมายของคำนั้น

ให้นักเรียนเข้าใจโดยชัดเจนเสียก่อน ตลอดจนวิธีช้อย่าให้ของเขียนกันทั้ง ๆ ที่ไม่เข้าใจ ความหมายอย่างเครื่องจักรไป และการเขียนควรหัดให้นักเรียนเข้าใจความหมาย ที่ความหมายของคำยาก เลือกเอาคำที่ถูกความหมายในที่นั้นใช้ ไม่ใช่ตัวแต่ได้ยินเสียงก็เขียนลงไปเลยทีเดียว ทั้ง ๆ ที่คำนั้นอาจไม่ถูกใจความของประโยคที่กำลังเขียน และซึ่งความจริงควร จะสะกดตัวอีกอย่างหนึ่งจึงจะได้ความ

4. การแก้คำผิด ไม่ควรให้แก่โดยไม่รู้เรื่องอะไร ครูควรแนะนำให้นักเรียน เข้าใจว่า ผิดเพราะเหตุไร ทำไมจึงควรเขียนเช่นนั้น แล้วจึงให้นักเรียนแก้คำผิดทันที อย่างรอทิ้งไว้นานจนนักเรียนลืมเรื่องที่ตนเขียนนั้นเสีย เพื่อนักเรียนจะได้เขียนไปถูกของต่อไป

5. การแก้ตามคำบอกไม่ควรจะทอดทิ้งให้นักเรียนแก้กันเอง ครูควรจะได้ตรวจดู เองด้วยเสมอ ๆ จะได้ว่าเด็กยังมีความยุ่งยากใจสิ่งใดอยู่อีกบ้าง คือยังทำอะไรไม่เป็น จะได้รับแก้ไขเสียทันทีที่ ไม่ปล่อยให้ให้นักเรียนเข้าใจผิดคิดว่าอยู่ตลอดไป

6. ตอนปลาย ๆ ปี ควรนำเอาจากที่สอนนักเรียนยังไม่เคยเห็นมาให้ให้นักเรียน หัดเขียนกันบ้าง แต่ต้องไม่ให้ยากเกินความรู้ของนักเรียน

7. การเขียนคำฉันท กภาพย์ กลอน โคลง ให้หัดเขียนขึ้นต้นบรรทัด วรรคตอน ใหญ่ตามลักษณะของโคลงนั้น ๆ ด้วย เว้นระยะให้สวยงามอย่าเขียนติดกันไปจนเป็นพิศ

ชั้นมัธยมปีที่ 6 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 30 นาที

1. ให้เขียนจากหนังสืออ่านที่ใดสำหรับชั้นนี้ เวลาอ่านให้นักเรียนสังเกตคำยาก คำคล้ายกัน หรือตัวสะกดการันไปด้วยในหัว แล้วจะกะให้นักเรียนไปเตรียมมาสำหรับเขียนไทย คราวหน้าก็ได้

2. ให้เขียนจากเรื่องที่ยากง่ายเสมอหนังสืออ่านในชั้น เลือกหัวข้อที่มีศัพท์ แพร่หลายอยู่ในหนังสืออ่านชั้นนี้ใหม่มากที่สุดที่จะทำได้ ระวังอย่าให้ศัพท์ยากเกินไป ครูควรจะ คัดหาเอาตอนที่มีส่วนวนโวหารอันไพเราะจับใจ คำพูดและวิธีพูดอันเหมาะเจาะจะกะทัดรัด อันจะเป็นแบบฉบับที่ดีในเชิงพูดจาแก่นักเรียนต่อไปได้อย่างดี แต่ต้องเป็นตอนที่เด็กสามารถ จะเข้าใจข้อความได้ดี จะเอามาจากหนังสือที่เรียนอยู่ในชั้นที่นักเรียนเพิ่งได้เรียนมาแล้ว

หรือจากท่อนที่ยากง่ายพอเท่าเทียมกันได้

3. ถ้าเรื่องที่จะให้เขียนตามคำบอกนั้นมีคำยาก คำที่มีเสียงพ้องกัน คำที่อาจไขปนเปกันได้ หรือคำที่อาจแปลความหมายได้หลายอย่าง ครูควรอธิบายความหมายของคำนั้น ๆ ให้นักเรียนเข้าใจโดยชัดเจนเสียก่อน ตลอดจนวิธีใช้ อย่าให้ต้องเขียนกันทั้ง ๆ ที่ไม่เข้าใจความหมายอย่างเครื่องจักรไป และการเขียนควรหัดให้นักเรียนเข้าใจความหมาย ที่ความหมายของคำยาก เลือกล้อคำที่ถูกต้องความหมายในที่นั้นใช้ ไม่ใช่ชั่วคราวได้ยินเสียงก็เขียนลงไปเลยทีเดียว ทั้ง ๆ ที่คำนั้นอาจจะไม่ถูกใจความของประโยคที่กำลังเขียน และสิ่งความจริงควรจะสะกดตัวอีกอย่างหนึ่งจึงจะไคความ

4. การแก้คำผิด ไม่ควรให้แก้โดยไม่รูเรื่องอะไร ครูควรแนะนำให้นักเรียนเข้าใจว่า ผิดเพราะเหตุไร ทำไมจึงควรเขียนเช่นนั้น แล้วจึงให้นักเรียนแก้คำผิดทันที ยารอทิ้งไว้นานจนนักเรียนลืมเรื่องที่ตนเขียนนั้นเสีย เพื่อนักเรียนจะได้เขียนได้ถูกต้องต่อไป

5. การแก้ตามคำบอกไม่ควรจะหอดทิ้งให้นักเรียนแก้กันเอง ครูควรจะได้ตรวจดูเองควยเสมอ ๆ จะไครู้ว่าเด็กยังมีความยุ่งยากใจสิ่งใดอยู่อีกบ้าง คือยังไคอะไรไม่เป็น จะไครับแก้ไขเสียทันทีที่ ไม่ปล่อยให้ให้นักเรียนเข้าใจผิดคิดตัวอยู่ตลอดไป

6. ตอนปลาย ๆ ปี ควรนำเอาจากที่คนนักเรียนยังไม่เคยเห็นมาให้ให้นักเรียนหัดเขียนกันบ้าง แต่ต้องไม่ไคยากเกินความรู้ของนักเรียน

7. การเขียนคำฉันท์ ภาพย์ กลอน โคลง ให้หัดเขียนขึ้นต้นบรรทัด วรรคตอน ไคถูกตามลักษณะของโคลงนั้น ๆ ควย เว้นระยะให้สวยงาม อย่าเขียนติดกันไปจนเป็นพีค

แกลง - ขอ

ชั้นมัธยมปีที่ 4 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 2.00 ชั่วโมง

แกลง 1. ให้นักเรียนหัดแกลงดังต่อไปนี้ .-

ก. หัดเล่าเรื่องจากหนังสือวรรณคดีที่กำหนดให้สำหรับชั้น กำหนดให้ไปเตรียมอ่านมาแล้วเล่าความตามนั้น ให้เหตุผลและความเห็นของตนในเรื่องนั้นไคตามสมควร

ข. หัดเล่าเรื่องแบบพรรณนาโวหาร จากความฝันไปทุกวันที่ได้พบ
ได้เห็นและที่ควรจรรู้ไว้ เช่นชาวที่เป็นเรื่องคนแทนประจำวัน เป็นคน ชักนำให้นักเรียนให้
ความเห็นและชวนขยายคน เรื่องมาอ่านใครพอควร

ค. หัดให้เรียงความที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชนชาติไทยกะหนึ่งสื่อ
ให้ไปอ่าน หรือไปคนความพอสสมควร หรืออาจจะให้หัวข้อเรื่องจากวิชาอื่นที่น่าสนใจก็ได้
เช่น วิทยาศาสตร์กับการคนควา ภูมิศาสตร์พรรณนา ความเป็นไปในประเทศอื่น ทั้งนี้ครู
อาจจะยังความสนใจของนักเรียนให้เพิ่มขึ้นได้โดยแนะนำให้นักเรียนไปอ่านมา เรื่องที่จะให้
นักเรียนแต่ง ต้องอยู่ในขอบเขตความรู้ของนักเรียนที่จะฟังพูดได้ และสนใจพูดถึงด้วย

2. การแต่งในชั้นคน เมื่อกำหนดหัวข้อเรื่องให้แล้ว ควรบอกเค้าโครงและ
สิ่งเขบข้อที่จะให้แต่งนั้นด้วย ทอไปเมื่อเห็นว่านักเรียนจะทำไคเองแล้วควรส่งเสริมให้อาศัย
กำลังความคิดของตนเองเสมอ

3. เรื่องที่จะแต่งเรื่องหนึ่ง ๆ นั้น ควรกะให้ไคขนาดยาวราว 40-45
บรรทัด

4. เรื่องที่จะแต่งหาทางโยกย้ายให้แปลก ๆ กันไป ให้นักเรียนได้ฝึกหัด
อธิบายความใหม่มองเห็นคุณและโทษ เห็นแง่ดีและแง่ร้าย และอาจจะพรรณนาไคตลอดจนใช้
คำพูด สำนวนโวหารทุกอยางไคเรียบรอยเหมาะเจาะ ทั้งนี้นักเรียนอาจจะสังเกตแบบอยาง
อันดีจากหนังสือที่อ่านในชั้นไค ทอนไหนขอความไคเหมาะเจาะ เคนชัด ไพเราะ ฯลฯ ควรให้
นักเรียนสังเกตไว้

5. เรื่องที่จะแต่งทอไม่ใหม่แนวไปในทางผิดศีลธรรม และมรรยาทอันดีงาม

6. กวคชันในวิธีเขียนตลอดจนการสะกคการันต์ไปค้วยในคัว

ย่อ 1. ให้รู้จักเก็บใจความสำคัญของเรื่องทุกชะนิกจากที่เคยแต่งมาแล้ว
หรือจากทอนซึ่งมีข้อความยาวและยากงายพอสสมควร

2. ให้รู้จักเก็บใจความสำคัญจากหนังสือที่อ่านในชั้นไคเป็นทอน ๆ ซึ่งมี
ข้อความยาวพอสสมควร

3. หักยอกความจากประกาศแจ้งความ โฉวาทต่าง ๆ ซึ่งมีเนื้อความไม่ชัดเจนและมากมายนัก และที่นักเรียนในชั้นนี้พอจะเข้าใจได้

สนทนาโต้ตอบและพูดในที่ประชุม

ให้เรียนหัดสนทนาโต้ตอบกันในเรื่องต่าง ๆ ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ หัวข้อที่กำหนดนี้ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นไปประจำวัน หรือเรื่องที่จะเร้าใจให้นักเรียนไปค้นคว้า และสืบหากันมาโดยทั่ว เป็นเรื่องที่ชวนให้คิดหนักและให้อยากแสดงความคิดเห็น ข้อสำคัญต้องพยายามหาทางให้ใหญ่ทุกหัวข้อ ๆ หนึ่ง ไม่ไฉนเฉพาะแต่ที่เด่นในชั้น 2-3 คน เท่านั้น

หาหัวข้อสั้น ๆ แจกให้ไปค้นคว้ามาร่วมผลัดกันขึ้นแสดงปรากฏภาพหรือแสดงสุนทรพจน์ในที่ประชุม กระจาวคนละ 5 นาที เพื่อให้ได้แสดงกันทุกคนจริง ๆ

ชั้นมัธยมปีที่ 5 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 2.00 ชั่วโมง

แต่ง 1. ให้นักเรียนหัดแต่งดังต่อไปนี้ .-

ก. หักเล่าเรื่องจากหนังสือวรรณคดีที่กำหนดให้สำหรับชั้น กำหนดให้ไปเตรียมอ่านมาแล้วเล่าความตามนั้น ให้เหตุผลและความคิดเห็นของตนในเรื่องนั้น ใดก็ตามสมควร

ข. หักเล่าเรื่องแบบพรรณนาโวหาร จากความเป็นไปทุกวันที่ได้พบได้เห็น และที่ควรจะรู้ไว้ เช่นข่าวที่เป็นเรื่องคนเด่นประจำวัน เป็นต้น ชักนำให้นักเรียนให้ความเห็นและชวนขยายคนเรื่องมาอ่านใดพอสมควร

ค. หักให้เรียงความที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชนชาติไทย ให้นำหนังสือไปอ่าน หรือไปค้นคว้ามาร่วมผลัดกัน หรืออาจจะให้หัวข้อเรื่องจากวิชาอื่นที่น่าสนใจก็ได้ เช่นวิทยาศาสตร์กับการค้นคว้า ภูมิศาสตร์พรรณนา ความเป็นไปในประเทศอื่น ทั้งนี้ครูอาจจะยังความสนใจของนักเรียนในชั้นได้ โดยแนะนำให้นักเรียนไปอ่านมา เรื่องที่จะให้นักเรียนแต่งคงอยู่ในขอบเขตความรู้ของนักเรียนที่จะฟังพูดได้ และสนใจพูดถึงควย

สนทนาโต้ตอบและพูดในที่ประชุม

ให้นักเรียนหัดสนทนาโต้ตอบกันในเรื่องต่าง ๆ ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ หัวข้อที่กำหนดให้นักเรียนเป็น เรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นไปประจำวัน หรือเรื่องที่จะเร้าใจให้นักเรียนไปค้นคว้าและสืบหากันมาโดยทั่ว เป็นเรื่องที่ชวนให้คิดให้นักและให้อยากแสดงความคิดเห็น ข้อสำคัญต้องพยายามหาทางให้ทุกคนทั่ว ๆ หนา ไม่ใช่เฉพาะแต่ที่เกินในชั้น 2-3 คน เท่านั้น

หาหัวข้อสั้น ๆ ง่าย ๆ ให้นักเรียนไปค้นคว้าสำหรับผลัดกันขึ้นแสดงปรากฏการณ์หรือแสดงสุนทรพจน์ในที่ประชุม ระยะเวลาคนละ 5 นาที เพื่อให้ได้แสดงกันทุกคนจริง ๆ หรือนาน ๆ ครูอาจจะให้ผลัดเปลี่ยนกันมาแสดงปรากฏการณ์ในเรื่องที่ยาวขึ้นตามสมควร ให้หัดแสดงท่าทางประกอบในการพูด ให้ผู้ฟังเห็นจริงไม่ใช่อ่านจากข้อความที่ไปเรียงมาเท่านั้น

ชั้นมัธยมปีที่ 6 ระยะเวลาสอนสัปดาห์ละ 2.00 ชั่วโมง

แต่ง 1. ให้นักเรียนหัดแต่งดังต่อไปนี้.-

ก. ให้หัวข้อเรื่องจากหนังสือที่กำหนดให้อ่านสำหรับชั้น ให้แสดงเหตุผล และความเห็นของตนเองประกอบได้

ข. กำหนดหนังสือวรรณคดีให้ไปอ่านมา แล้วให้ความเห็นในเรื่องนั้น

ค. ให้หัวข้อเรื่องจากความเป็นไป และกิจทุกวันที่จำเป็นจะต้องเจอและพบปะเสมอ ให้เกี่ยวกับสาระความรู้รอบตัวและให้แสดงความคิดเห็นได้ แสดงว่าได้เป็นผู้ที่เปิดเผยเปิดเผยตามอยู่เสมอ

ง. หัดเรียงความที่เกี่ยวกับออกไปค้นคว้าข้อสนใจในวิชาต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ ครูอาจจะแนะนำหนังสือที่จะไปค้นอ่าน หรือบอกว่าในห้องสมุดของโรงเรียนพอจะหาเรื่องอะไรใดบางอย่างที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

2. ให้เรียงความจากกระทู้ที่กำหนดให้ จากหัวข้อที่สั่งเขียนข้อใดบางตลอดจนไม่ต้องสั่งเขียนข้อใด

3. ให้นักเรียนกล่าวเป็นความได้ ทั้งอธิบายคุณและโทษและพรรณนา
ตลอดจนเขียนรวมโวหารทุก ๆ อย่างใดเรียบร้อยในเรื่องเดียวกัน

4. เรื่องที่จะแต่งเรื่องหนึ่ง ๆ นั้น กะให้มีขนาดยาวประมาณ

50-55 บรรทัด

5. เรื่องที่จะแต่งต้องกำหนดไม่ใหม่แนวไปในทางผิดศีลธรรม และ

มรรยาทอันดีงามได้

6. กวขันในวิธีเขียนตลอดจนการสะกการันต์ ภาษา คำพูด วิธีพูด
สำนวนไปควยในตัว

ข้อ 1. ใหญ่จักเก็บใจความสำคัญของเรื่องทุกชนิดจากที่อ่านและจากที่
อื่น ๆ ซึ่งมีข้อความยากขึ้นกว่าในชั้นมัธยมปีที่ 5 เช่น โอวาท ประกาศ ปาฐกถา และสุนทรพจน์
ข่าว ความเห็น หรือโครงการที่คัดมาจกหน้าหนังสือพิมพ์ แดกะควาอย่าให้ยาวจนเกินควรไปนัก

2. รุจักย่อความจดหมาย โต้ตอบที่มีไปมาในทางส่วนตัว ทางราชการ
และทางการค้าขายในเรื่องที่มีใจความซับซ้อนหลาย ๆ ฉะบบได้

สนทนาโต้ตอบและพูดในที่ประชุม

ให้นักเรียนหัดสนทนาโต้ตอบกันในเรื่องต่าง ๆ ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้
หัวข้อที่กำหนดให้สมควร เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปประจำวัน หรือเรื่องที่เราใจให้
นักเรียนไปคนควาและสืบหากันมาโดยทั่วกัน เป็นแง่ที่ชวนให้คิด ให้นักและให้หยากแสดง
ความเห็น ข้อสำคัญต้องพยายามหาทางให้ใคร่พูดกันทั่ว ๆ หนา ไม่ใช่พะเพาะแต่ที่เด่นในชั้น
2-3 คนเท่านั้น

หาหัวข้อสั้น ๆ ง่ายให้ไปคนความาสำหรับผลัดกันขึ้นแสดงปาฐกถาหรือแสดง
สุนทรพจน์ในที่ประชุม ะราวคนละ 5 นาที เพื่อให้ได้แสดงกันทุกคนจริง ๆ หรือนาน ๆ ครู
อาจจะให้ผลัดเปลี่ยนกันมาแสดงปาฐกถาในเรื่องที่ยาวขึ้นตามสมควร ให้หัดแสดงท่าทาง
ประกอบในการพูด ให้ผู้ฟังเห็นจริง ไม่ใช่อ่านจากควาที่ไปเรียงมาเท่านั้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 1.00 ชั่วโมง

1. ให้หัดแต่งจดหมายระหว่างครูกับศิษย์
2. ให้หัดแต่งจดหมายระหว่างญาติ
3. ให้หัดแต่งจดหมายระหว่างเพื่อนกับเพื่อน
4. ให้หัดแต่งจดหมายระหว่างผู้มีกิจธุระเกี่ยวของกัน
5. ให้หัดแต่งจดหมายติดต่อกับห้างและร้านขายของ
6. ให้หัดแต่งจดหมายแบบราชการ ทั้งที่ส่งไปมาในราชการ และที่บุคคลจะคงติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทางราชการ พอรู้จักไว้
7. ให้หัดแต่งจดหมายตอบจดหมายทาง ๆ ตามที่โลกกล่าวไว้ในข้อคน ๆ นั้น

หมายเหตุ

ในชั้นนี้หัดให้แต่งจดหมายที่มีข้อความยาก และเนื้อเรื่องซับซ้อนยิ่งขึ้น เนื้อเรื่องที่จะนำมาใช้ในการแต่งจดหมายให้เลือกเอาแต่ที่ ๆ อาจจะเป็นจริงได้จริง ๆ อันอาจจะต้องใช้ติดต่อกับหรือเกี่ยวของกันได้เสมอ ๆ ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับงานหรืออาชีพของท้องถิ่น หรือในการที่บุคคลจะคงติดต่อกันซึ่งกันและกัน ให้เขียนได้ทั้งที่เป็นจดหมายของตนเองหรือในการเขียนแทนผู้อื่นด้วย

การเขียนจดหมาย กวดขันให้นักเรียนแต่งจดหมายถูกต้องตามภาษานิยม และสามารถแสดงให้ผู้รับจดหมายเข้าใจความประสงค์ของผู้พูดโดยชัดเจน ไม่มีข้อความที่จะทำให้เข้าใจเป็นอย่างอื่นไปได้ ใช้ถ้อยคำสุภาพอ่อนโยน รู้จักกาลเทศะในการใช้คำพูดตามฐานะของบุคคล อันอาจจะไม่ทำให้เป็นที่บากหู พูดตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม วางรูปจดหมายให้ถูกต้องงดงาม ใช้เนื้อเรื่องอันไม่หยาบหรือผิดศีลธรรม

ส่วนการตอบจดหมายควรหัดตอบให้มีความหมายแน่ชัดและตรงจุดประสงค์จริง ๆ

ชั้นมัธยมปีที่ 6 อัตราเวลาสอนสัปดาห์ละ 1.00 ชั่วโมง

1. ให้หัดแต่งจดหมายระหว่างครูกับศิษย์
2. ให้หัดแต่งจดหมายระหว่างญาติ
3. ให้หัดแต่งจดหมายระหว่างเพื่อนกับเพื่อน
4. ให้หัดแต่งจดหมายระหว่างผู้มีกิจการเกี่ยวข้องกับ
5. ให้หัดแต่งจดหมายติดต่อกับทางและรานขายของ
6. ให้หัดแต่งจดหมายแบบราชการ ทั้งที่ส่งไปมาในราชการ และที่บุคคลจะกองติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทางราชการ พอรู้จักไว้
7. ให้หัดแต่งจดหมายตอบจดหมายต่าง ๆ ตามที่โลกกล่าวไว้ในข้ออื่น ๆ นั้น

หมายเหตุ

ในชั้นนี้หัดให้แต่งจดหมายที่มีข้อความยาก และเนื้อเรื่องซับซ้อนยิ่งขึ้น เนื้อเรื่องที่จะนำมาใช้ในการแต่งจดหมายให้เลือกเอาแต่ที่ ๆ อาจจะเป็นจริงได้จริง ๆ อันอาจจะต้องใช้คิดต่อหรือเกี่ยวข้องกับใครได้เสมอ ๆ ในกิจการที่เกี่ยวกับงานหรืออาชีพของท้องถิ่น หรือในการที่บุคคลจะต้องติดต่อกันและกัน ให้เขียนไว้ทั้งที่เป็นจดหมายของตนเองหรือในการเขียนแทนผู้อื่นด้วย

การเขียนจดหมาย กวขันไหนนักเรียนแต่งจดหมายถูกกองตามภาษานิยม และสามารถแสดงให้ผู้รับจดหมายเข้าใจความประสงค์ของผู้พูดโดยชัดเจนฉะฉาน ไม่มีข้อความที่จะทำให้เข้าใจเป็นอย่างอื่นไปได้ ใช้ถ้อยคำสุภาพอ่อนโยน รู้จักกาลเทศะในการใช้คำพูด กามฐานะของบุคคลอันอาจจะไม่ทำให้เป็นที่บาดหมาง พูดตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม วางรูปแบบจดหมายให้ถูกกองงดงาม ใช้เนื้อเรื่องอันไม่หยามหรืออวดดีที่สรรวม

ส่วนการตอบจดหมายควรหัดตอบให้ข้อความหมายแน่ชัดและตรงจุดประสงค์จริง ๆ

ภาคผนวก ง

หลักการวินิจฉัยการให้คะแนนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตร พ.ศ. 2480

อ่านฟังเสียง

ชั้นมัธยมต้น ให้อ่านหนังสือวรรณคดีเรื่องใด ๆ ก็ได้ ยากง่ายเสมอหนังสือเรียนในชั้นนั้น ๆ ประมาณ 10-16 บรรทัด ถ้าเป็นคำกลอนประมาณ 10-16 คำกลอน ถ้าเป็นโคลงประมาณ 3-4 บท

ชั้นมัธยมปลาย ให้อ่านหนังสือ 2 เล่ม เป็นความร้อยแก้ว 1 เล่ม ประมาณ 12-18 บรรทัด เป็นคำประพันธ์ 1 เล่ม ถ้าเป็นโคลงฉันท์ประมาณ 2-4 บท ถ้าเป็นกลอนเป็นร้อยประมาณ 12-18 คำกลอนหรือบรรทัด

ถ้าคะแนนเต็ม 20 ให้แบ่งวินิจฉัยเป็น 2 ภาคคือ

(1) สำหรับฟังเสียง 10 คะแนน ให้วินิจฉัยดูว่า อ่านชัดถ้อยคำ อ่านเหมือนเสียงพูด ผู้ฟังเข้าใจเรื่องได้ชัดเจน รู้จักคำหนักคำเบา หรืออ่านเร็วจนเกินไป หรือช้าเกินไปหรือไม่ สำหรับโคลงฉันท์กาพย์กลอน การอ่านทำนองเสียงนั้นไม่จำเป็น และไม่ให้คะแนนเป็นพิเศษ แต่จะอ่านเป็นทำนองก็ได้ไม่ห้าม รวมวินิจฉัยดังนี้

ดีมาก	ให้	10	คะแนน
ดี		8-9	"
พอใช้		6-7	"
ยังไม่พอใช้		4-5	"
อ่อน		2-3	"
อ่อนมาก		0-1	"

(2) สำหรับผิดค่าง ๆ 10 คะแนน วินิจฉัยดังนี้

- (ก) อ่านผิดหักแห่งละ 1 คะแนน
- (ข) ผิด ร ล หัก 2 แห่งต่อ 1 คะแนน รวมหักไม่เกิน 3 คะแนน

- (ค) สำหรับโคลงฉันท์กาพย์กลอน ถ้าฉีกวรรคตอน เอก โท ตรี สหุ หัก 1 คะแนนทุก 2 แห่ง ผิดสัมผัสหักแห่งละ 1 คะแนน สำหรับ รอยแก้วฉีกวรรคตอนหัก 1 คะแนนทุก 2 แห่ง รวมหักไม่เกิน 3 คะแนน

บทอาขยาน (ท่องจำ)

สำหรับชั้นประถมให้สอบในเวลาสอบอ่านทั้งเสียง ผู้สอบจะเลือกถามให้ตอบคนใดคนหนึ่งหรือทั้งหมดตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ก็ได้ตามควรแก่เวลาสอบ ถ้าคะแนนเต็ม 10 วินิจัยให้คะแนนดังนี้

ตอบโคลงกลอนไม่มีผิดให้ 10 คะแนน ถ้าต้องเสียเวลานึกนานจึงตอบได้หักเสีย 1-2 ตอบบกพร่องหักแห่งละ 1 คะแนน ถ้าตอบได้ไม่ตลอดหักตามส่วน เช่นได้เพียงครึ่งก็ให้ครึ่ง เป็นต้น ถ้าตอบไขว่เขวไม่ได้เรื่องราวให้ 0

ชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย ถามในอ่านเอาเรื่องและวรรคคือ

อ่านเอาเรื่องและวรรคคือ

วินิจัยให้คะแนนทำนองเดียวกับหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม

คือ

ชั้นมัธยมต้น ให้คิดเป็นคำบรรยายหรือหัดแกมบรรยายขนาดคำบรรยายจากข้อสอบ ไวยากรณ์หรือเลขคณิตที่ทำมาแล้ว หรือจากข้อความอื่นใดที่เกี่ยวข้องเป็นคติสอนใจก็ได้ สำหรับชั้นมัธยมปีที่ 3 ให้เขียนจากคำประกาศ แรงความ หรือจดหมาย มีแก้ววรรคตอน วงกาดวยมากน้อยพอควรแก่เวลาที่กำหนดให้ทำ ประมาณ 4-6 บรรทัดของหนังสืออ่าน

การวินิจัยให้คะแนน คะแนนเต็ม 10 (สำหรับมัธยมต้น)

(1) ลายมือเป็นอย่างไร 5 คะแนน เขียนชัดตรงเหมาะแก่หน้ากระดาษหรือไม่ (การอุทิศเขียนเลขอักษรโยหน้าถึงจะงามก็ไม่นับว่าดี) ตัวเสมอกันหรือไม่ ช่องไฟ

เป็นอย่างใด ถ้าค่ามากให้ 5 คี่ให้ 4 พอใช้ให้ 3 ยังไม่พอใช้ให้ 2 อ่อนให้ 1 อ่อนมาก 0

(2) สกปรกและผิด 5 คะแนน วินิจฉัยดังนี้.-

ก. ชีตฆา ชุก ลม ทกมีตัว เปื้อนเปราะ ไม้ถูกวรรคตอน
ผิด 3 แห่ง คอ 1 คะแนน (เศษไม้หัก)

ข. ผิด ชาค เกิน ผิดวงกา หักแห่งละ 1 คะแนน

สำหรับข้อ (2) นี้ถ้านักเรียนเขียนไม่แล้ว ให้เอาจำนวนบรรทัดที่ให้เขียนหา
คะแนนที่ได้ เมื่อหักสกปรกและผิดออกแล้ว เอาจำนวนบรรทัดที่นักเรียนเขียนคูณ ผลลัพธ์เป็น
คะแนนที่ได้ เศษหักแต่ครึ่งทับให้ 1 เต็ม

เขียน

ชั้นมัธยมเขียนจากความเรียงรอยแถวหรือคำประพันธ์ ยากง่ายเสมอหนังสืออ่านใน
ชั้นนั้น ๆ จะให้เขียนมากน้อยเท่าไร กะให้พอควรแก่เวลากำหนดสอบและกำลังความรวดเร็ว
ของนักเรียนในชั้นนั้น ๆ เวลาให้เขียน อ่านให้ฟังทีเดียวหนึ่ง แล้วบอกให้เขียนตอนละ 2 ครั้ง
จบแล้วไม่ต้องอ่านทวนอีก ให้ดูเขียนตรวจทานของตนเองได้ ให้เวลาพอสมควร

การตรวจ ถ้าคะแนนเต็ม 10 ให้วินิจฉัยคะแนนดังนี้

(ก) เขียนผิด (ซ้ำนับคำเดียว) ตก เกิน กลมคำ หักคำละเท่าไร
ให้เอาจำนวนบรรทัด (ขนาดแบบเรียน) ของชั้นนั้น ๆ ไปหารคะแนนเต็ม ได้เท่าไรก็หักคำละ
เท่านั้น เช่นให้เขียน 10 บรรทัด ก็หักคำละ 1 คะแนน เป็นต้น

(ข) สระ วรรณยุกต์เคลื่อนที่ ผิดวรรคตอน สกปรก (ทกมีตัวนับเป็นสกปรก)
ให้ถือเป็นการบกพร่องน้อยกว่าที่ระบุไว้ในข้อ (ก) และหักคะแนนน้อยกว่านั้น 4-5 เท่า

ไวยากรณ์

(มัธยมต้น และ มัธยมปลาย)

วินิจฉัยให้คะแนนตนเองเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม คำถามที่เกี่ยวกันให้
กระจายคำ บอกชนิดของคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ถ้าบอกชนิดของคำถูกต้องครบเครื่องเกี่ยวกับผิด
ให้ครึ่งของคะแนนในส่วนของคำนั้น ๆ ถ้าบอกชนิดของคำผิดอื่น ๆ ไม่ต้องวินิจฉัย

เรียงความ

(ทุกชั้น)

การตรวจเรียงความ ต้องวินิจฉัยตามลักษณะที่ให้เรียง ถ้าให้เรียงความโดยให้อ่านเรื่องให้ฟังวินิจฉัยอย่างหนึ่ง ถ้ากำหนดหัวข้อให้เรียงวินิจฉัยอีกอย่างหนึ่ง ดังนี้.-

ถ้าให้เรียงเรื่องที่อ่านให้ฟัง เช่น นิทาน คະแนมเต็ม 30 ให้ฟังใจความของเรื่องนั้นว่ามีกี่ใจความ เช่น มี 6 ใจความ ก็ให้ใจความละ 5 คະแนม (ถ้าเป็นเศษให้คิดเพิ่มใจความที่มีถ้อยคำมากเป็น 6 หรือ 7 ก็ได้) แล้ววินิจฉัยขอบกพร่องต่าง ๆ หักออกจากคະแนมที่ให้ไว้ดังนี้

(ก) ผิดวรรคตอนจนเสียความ	}	หักแห่งละ 1 คະแนม
(ข) ความกดับกันจนเสียความ		
(ค) ผิดภาษา		
(ฆ) ส่วนวนไม่คี่ ไม่สุภาพ	หัก 2 แห่งต่อ 1 คະแนม	
(จ) ผิดตัวสะกดการันต์ ขาด เกิน สกปรก ผิดวรรคตอนแต่ไม่เสียความ		
รวมหัก 3 แห่งต่อ 1 คະแนม		

ถ้าให้เรียงความโดยตั้งหัวข้อให้เรียง เช่น เอสเสศ คະแนมเต็ม 40 แบ่งวินิจฉัยดังนี้

- (1) สำหรับเนื้อเรื่อง 20 คະแนม (ชั้นสูง ๆ ให้เล็งถึงแง่ความคิด เหตุผล ความคิดต่อของเรื่อง ความสนุกสนานอย่างเป็นแก่นสาร คืออ่านแล้วไม่เบื่อ ขนาดสั้นยาวความควรกับชั้น เหล่านี้กวัดชั้นให้มากขึ้นตามลำดับชั้นควย)

ดีมาก	ให้	18-20	คະแนม
ดี		15-17	"
พอใช้		11-14	"
ยังไม่พอใช้		8-10	"
อ่อน		5-7	"
อ่อนมาก		1-4	"

(2) สำหรับถ้อยคำสำนวนและผิดทาง ๆ 20 คะแนน

ในข้อนี้จะต้องวินิจฉัยเนื้อเรื่องสำหรับเป็นหลักเทียบคะแนนในส่วนนี้ด้วย ถ้าพูดเป็นน้ำท่วมทุ่งไม่ได้ใจความตามที่ควรจะถูก ถึงแม้จะไม่ผิดอะไรเลยก็ไม่นับว่าดี และวินิจฉัยให้ตามหลักให้คะแนนเนื้อเรื่องนั้น ถ้าเรียงผิดเรื่อง เช่น ให้เรียงความเรื่องการคมนาคม แต่ไปเรียงเรื่องการสมาคม ก็ให้ 0 ไม่ต้องวินิจฉัยในเรื่องสำนวนโวหาร ถ้าเรียงได้เรื่องใดราวดีก็วินิจฉัยข้อผิดต่าง ๆ และกีดหักคะแนนดังนี้

(ก) เขียนผิด ตก เกิน ผิดวรรคตอน ไม่เสียความ หัก 2 แห่งต่อ 1 คะแนน

(ข) ผิดภาษา ผิดไวยากรณ์ ผิดวรรคตอน เสียความ สำนวนไม่ดี หักแห่งละ 1 คะแนน

(ค) สกปรก ชูต ชีคษา เปื้อนเปราะ ระ รวมหัก 3 แห่งต่อ 1 คะแนน

ทั้งนี้ต้องคำนึงด้วยว่า จะให้นักเรียนเขียนเรื่องอย่างนอยก็คำ ถ้านักเรียนเขียนเรื่องไม่ยาวเท่าที่กะไว้ ต้องลดคะแนนลงตามส่วนความสั้นของเรื่อง แต่ถาเขียนยาวเกินกว่าที่ควรจะเป็นไปก็ให้หักคะแนน เสร็จแล้วเทียบส่วนเขาหาความยาวที่ต้องการจะให้เขียน เช่น ยาวสองเท่ากว่าที่คาดกะไว้ ก็ต้องเอาสองหารคะแนนทั้งหมดที่จะหักเช่นนี้ เป็นต้น แต่สั้นยาวเกินกว่ากั้นนิดหน่อยเท่านั้นไม่จำเป็นต้องเอามาคำนึงด้วยก็ได้

ขอความ

ถ้าคะแนนเต็ม 10 ให้วินิจฉัยดังนี้ ใช้สำนวนรวบรัดตัดถอยคำอันเป็นผลความที่ไม่จำเป็นออกได้หรือไม่ ใจความสำคัญทุกขอเต็มบริบูรณ์หรือไม่ ใช้สรรพนามถูกต้องตามหลักขอความหรือไม่ ตลอดจนการใช้ถ้อยคำถูกต้องหรือไม่ ความสะอาดหรือสกปรก ผิดถูกในการเขียนหนังสือเป็นอย่างไร ให้พิจารณารวมกันไปดังนี้

ไม่มีบกพร่องเลย นับว่า ดีมาก ให้ 10 คะแนน

มีบกพร่องเล็กน้อย นับว่า ดี 8-9 "

บกพร่องมากแต่ไม่สำคัญ นับว่า พอใช้ 6-7 "

บกพร่องในส่วนสำคัญ เช่น ใช้สรรพนามผิด

ใจความขาด ๆ เกิน ๆ นับว่ายังไม่พอใช้ 4-5 "

ใจความบกพร่องมาก นับว่า อ่อน ให้ 2-3 คะแนน
 ใจความไม่ถูก นับว่า อ่อนมาก 0-1 "

จดหมาย

ถ้าคะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

(ก) ระเบียบจดหมายให้ 6 คะแนน เขียนหลังซองไม่ถูกระเบียบ ใช้คำนำไม่ถูก คำลงท้ายไม่ถูก วางรูปจดหมายและย่อหน้าไม่ถูกไม่เหมาะสม ปิดไปรษณียากรไม่ถูกที่ปิดไปรษณียากรไม่ถูกอัตรา รวม 6 อย่าง หักแห่งละ 1 คะแนน

(ข) เนื้อเรื่องให้ 8 คะแนน ได้เรื่องบริบูรณ์ตามความต้องการ ความหมายชัดเจนเพียงไร ให้คะแนนดังนี้

ดีมาก	ให้	8	คะแนน
ดี	"	6-7	"
พอใช้	"	4-5	"
ยังไม่พอใช้	"	3	"
อ่อน	"	2	"
อ่อนมาก	"	0-1	"

(ค) ด้อยคำสำนวนและไวยากรณ์ ให้ 6 คะแนน ผิดไวยากรณ์ สำนวนไม่ดี วาจาไม่สุภาพและไม่เหมาะสมแก่ผู้ที่เขียนถึง เขียนผิด ตัวไม้ขีด สกปรก รวมหัก 3 แห่ง
 ต่อ 1 คะแนน

ภาคผนวก จ

แจ้งความกระทรวงธรรมการ

เรื่อง หนังสือเวียนพิมพ์ภาษาไทย

สำหรับการสอบไล่มัธยมบริบูรณ์ (มัธยม 8)

พ.ศ. 2471 และ พ.ศ. 2472

แผนกกลาง และแผนกภาษา

1. ลิลิตเทลงพ่าย พระนิพนธ์สมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส
2. โคลงนิราศนรินทร์ ของนายนรินทร์ธิเบศร์ (อิน)
3. อิศราษคาคำฉันท์ ของพระยาศรีสุนทรโวหาร (ต้น สาดักษณ์)
4. ร่ายยาวเทศน์มหาชาติทั้ง 13 กัณฑ์ (ฉบับกรมตำรากระทรวงธรรมการ)

แต่ที่จะต้องเรียนอย่างละเอียดนั้น ให้เรียนเฉพาะกัณฑ์กัณฑ์กุมารกับกัณฑ์กรีย (กาถาบาดินั้นให้เรียนเพียงอ่านออก)

5. ท่องทอกรายยาวเทศน์มหาชาติกัณฑ์กัณฑ์กุมาร ตั้งแต่คำว่า " ตาต พอเอย เจ้าชาติศรีสุริยวงศ์เขาวเรศ บิยบุคค เจ้าก็เกิดในมฤคเกตศกรุงสีวิราชฆูร์ " จนถึงคำว่า " แดพระสรอยสรรรเพ็ญพุทธรัตนอนาวรณญาณในอนาคตกาดโนนเด็ค "

แผนกวิทยาศาสตร์

เหมือนกับแผนกกลาง เว้นแต่ไม่ต้องเรียนอิศราษคาคำฉันท์

แจ้งความ ณ วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2471

(ลงนาม) มหาเสวกโท พระยาไพศาลศิลปศาสตร์

ปลัดทูลฉลอง

แจ้งความกระทรวงธรรมการ พ.ศ. 2481

เรื่อง หนังสืออ่านและบทท่องจำในชั้นต่าง ๆ

หมวดภาษาไทย

มัธยมปีที่ 1-5 ให้เลือกใช้หนังสืออย่างกายพอสมควร แก่ชั้นที่กระทรวงธรรมการอนุญาต ให้ใช้ในโรงเรียนได้ ชั้นละ 3 เล่ม ใน 3 เดือนต้องมีทั้งความเรียงและคำประพันธ์ หรือเพื่อความสะกดจะใช้หนังสือชุดที่กำหนดไว้ตามแจ้งความคราวก่อนนี้ก็ได้

มัธยมปีที่ 6 ให้ใช้หนังสือดังต่อไปนี้

1. นิทราชากริต ของกระทรวงธรรมการ
2. เทศนาพระราชประวัติและพระราชพงศาวดารกรุงเทพ ฯ ของ
กระทรวงธรรมการ
3. ปลุกใจเสือป่า ของกระทรวงธรรมการ

บทท่องจำ

มัธยมปีที่ 1-5 ให้ท่องจำข้อความที่เป็นแบบอย่างและไม่ผิดศีลธรรม จากหนังสือ บทประพันธ์ที่ใช้ในชั้น สำหรับชั้นมัธยมต้นไม่น้อยกว่าชั้นละ 30 บรรทัด และสำหรับชั้นมัธยมปลาย ไม่น้อยกว่าชั้นละ 50 บรรทัด หรือเพื่อความสะกดจะใช้ที่กำหนดไว้ตามแจ้งความคราวก่อนนี้ก็ได้

มัธยมปีที่ 6 ให้ท่องข้อความในหนังสือนิทราชากริตหน้า 6 ว่า

"แมลงพักครบครวเสีรา " ถึงหน้า 8 ว่า "บ่ได้ตามกรรม " กับหน้า 26 ว่า
"ดวงดาวจมจ่อมฟ้า " ถึงหน้า 28 ว่า "เทพไทมารัง "

แจ้งความกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง หนังสือเรียนประเภทบันทึกงานในชั้นต่าง ๆ ของสามัญศึกษา

แจ้งความ ณ วันที่ 21 เมษายน 2486

มัธยมปีที่ 1

วิชาภาษาไทย

- อ่าน 1. บทละครนอกเรื่อง โพงพาง ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
 2. หนังสืออ่านเรื่อง ไม่เป็นไรดื่มเสียเถิด และออมไว้มันชัสน
 3. หนังสืออ่านกวีนิพนธ์เรื่อง สังข์ทอง ตอนเลือกคู่ หาลาหาลาเนื้อ ฉบับของกระทรวง-
 ศึกษาศึกษา

อาชยาน สังข์ทอง ตอนเลือกคู่หาลาหาลาเนื้อ ฉบับพิมพ์ครั้งที่เก้า หน้า 18-20 ตั้งแต่
 "เมื่อนั้น เจ้าเงาะแสนกลคนขยัน " ถึง "มารครหยงชงโสภาลัย "

มัธยมปีที่ 2

วิชาภาษาไทย

- อ่าน 1. หนังสือชุดกวีนิพนธ์ เรื่อง ชลบทสังข์ยาว ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือ
 บทละครนอกเรื่อง ผู้ร้ายแดง ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
 2. รามเกียรติ์ ท้าวมาลีวราชว่าความ ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
 3. อิเหนา คีตกะหมังกุหนิง ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ

- อาชยาน 1. รามเกียรติ์ ท้าวมาลีวราชว่าความ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 11 หน้า 28-29 ตั้งแต่ "เมื่อนั้น ท้าวมาลีวราชเรื่องศรี ไคฟิ่งคังเคนแสนทวี " ถึง "อสุรีโรงส่งนางสีดา "
2. อิเหนา ตี๊กะหมิงกุกหนึ่ง ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 12 หน้า 3 ตั้งแต่ "เมื่อนั้น ท้าวกะหมิงกุกหนึ่งนาถา จึงควีสคอบสนองพระนงเยาวา " จนถึง " จะอาสัญเพราะลูกเหมื่อนกลาวมา "

มัธยมปีที่ 3

วิชาภาษาไทย

- อ่าน 1. หนังสืออ่านกวีนิพนธ์เรื่องพระอภัยมณี เมื่อครองเมืองผลึก ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
2. สามก๊ก ตอนโจโฉแตกทัพเรือ ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
3. อุตสาหกรรมการทั่วไป สำหรับชั้นมัธยมปีที่ 3 ของกระทรวงศึกษาธิการ

- อาชยาน พระอภัยมณีเมื่อครองเมืองผลึก ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 4 หน้า 52-53 ตั้งแต่ "บัคเคี้ยวคังหึงแห่งวังเวงแหว " จนถึง " รุบโยคีหายวิบไปกับตา " กับหน้า 81-82 ตั้งแต่ " สงสารสุดสุดเรือนเมือรูสึก " จนถึง " จะใคร่ตายเสียให้ลับอับมาน "

มัธยมปีที่ 4

วิชาภาษาไทย

- อ่าน 1. ราชาริราช ตี๊กะพระเจ้ารังมั่งของ ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
2. แบบเรียนกวีนิพนธ์เรื่องพระร่วง ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
3. คำกรามบังคมทูลและพระราชคำรัสต่าง ๆ ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ

อาชยาน แบบเรียนกวีนิพนธ์เรื่องพระร่วง ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 5 หน้า 119-122 ตั้งแต่ "ถูกถอนทานอำมาตย์มนตรี" ถึง "ชื่อจะยังคงไปชั่วดินฟ้า" กับหน้า 130-132 ตั้งแต่ "ที่ทานเชิญเราขึ้นทรงราชย์" ถึง "วัฒนาเบิกไทยไชโย"

จดหมาย แบบหนังสือราชการ ของกระทรวงศึกษาธิการ

มัธยมปีที่ 5

วิชาภาษาไทย

- อ่าน
1. เวนิสวานิช ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
 2. บทละครพูดเรื่องหัวใจนักรบ พระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 6
 3. หนังสืออ่านกวีนิพนธ์โคลงสี่สุภาพเรื่องพระราชพงศาวดาร และสุภาษิตโลกนิติ (คัดเลือก) ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ

- อาชยาน
1. เวนิสวานิช ฉบับพิมพ์ครั้งที่หก หน้า 165-168 ตั้งแต่ "อันว่าความกรุณาปราณี" ถึง "จะมีความกรุณาหรือว่าไร"
 2. หนังสือกวีนิพนธ์โคลงสี่สุภาพเรื่อง พระราชพงศาวดาร และ สุภาษิตโลกนิติ (คัดเลือก) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 หน้า 7-8 เรื่อง พระสุริโยทัยชาคคองข้าง ตั้งแต่ "บุเรงนองนามราชเจ้า" ถึง "พญายุสรรเสริญ" และหน้า 61 สุภาษิตโลกนิติ บทที่ 46, 47 และ 48

มัธยมปีที่ 6

วิชาภาษาไทย

- อ่าน
1. นิทราชาคริต ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
 2. วาสิวรัฐ (กามนิค) ของเสฐียรโกเศศ และนาคะประทีป
 3. ปลุกใจเสือป่า ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ

อาชยาน
 นิทราชากริต ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 8 บทที่ 57 ถึงบทที่ 62 ตั้งแต่ "คองคำเข้า
 ราชศรี " ถึง "เทียบให้เล็งเห็น" กับบทที่ 272 ถึงบทที่ 277 ตั้งแต่
 "บารมีพระมากพรรำพัน " ถึง "จิตต์ใหญ่องประสงค แดนา "

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศกรมวิชาการ

เรื่อง แบบเรียนในชั้นสามัญศึกษาและวิสามัญศึกษา

ปีการศึกษา 2498

มัธยมปีที่ 1

หนังสืออ่านกวีนิพนธ์ เรื่อง สังข์ทอง ตอนเลือกคู่หาปลาหาเนื้อ
 จดหมายไทย มัธยมปีที่ 1 ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ นายโชค สุคนธ์วิเศษ และ
 นายอาสา ศุภระมงคล เรียบเรียง

มัธยมปีที่ 2

หนังสืออ่านกวีนิพนธ์ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ ของ
 กระทรวงศึกษาธิการ
 จดหมายไทย มัธยมปีที่ 2 ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ นายโชค สุคนธ์วิเศษ และ
 นายอาสา ศุภระมงคล เรียบเรียง

มัธยมปีที่ 3

1. หนังสืออ่านเรื่อง สามก๊ก ตอนโจโฉแตกทัพเรือ ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. หนังสืออ่านกวีนิพนธ์ เรื่อง พระอภัยมณี ตอนครองเมืองผล็ก ของกระทรวง-
 ศึกษาศึกษาธิการ
3. จดหมายไทย มัธยมปีที่ 3 ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ นายโชค สุคนธ์วิเศษ
 และนายอาสา ศุภระมงคล เรียบเรียง
4. หนังสืออ่านเรื่อง อุตสาหกรรรมทั่วไป ของ กระทรวงศึกษาธิการ

มัธยมปีที่ 4

1. หนังสืออ่านเรื่องราชาธิราช ตีพิมพ์พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. หนังสืออ่านเรื่องพระร่วง พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
3. แบบสอนอ่านธรรมจรรยา เล่ม 4 ของกระทรวงศึกษาธิการ

มัธยมปีที่ 5

1. หนังสืออ่านเรื่องพระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร พระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 6 ฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ
2. เวนิสวานิช
3. ประวัติวรรณคดี ฉบับคณะกรรมการประกวดแบบเรียน นายเจื้อย สตะเวทิน เรียบเรียง
4. หลักภาษาไทย ฉบับคณะกรรมการประกวดแบบเรียน ร.ท.ศุภชัย รัตนโกมล
ร.อ.ประวิทย์ วิมุกตะละพ และร.ท.สะอาด อินทรสาดี เรียบเรียง

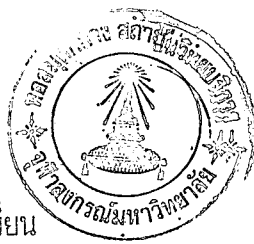
มัธยมปีที่ 6

1. ปลุกใจเสือป่า
2. วาสิฏฐี
3. นิทราชากริต
4. แบบสอนอ่านธรรมจรรยา เล่ม 6

ชั้นเตรียมอุดมศึกษา

1. หนังสืออ่านกวีนิพนธ์ เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
2. หนังสืออ่านกวีนิพนธ์เวสสันดรชาดก ฉบับ 5 กัณฑ์
3. ประวัติวรรณคดี ฉบับคณะกรรมการประกวดแบบเรียน นายเจื้อ สตะเวทิน
เรียบเรียง
4. หลักภาษาไทย ฉบับคณะกรรมการประกวดแบบเรียน ร.ท.ศุภชัย รัตนโกมล
ร.อ.ประวิทย์ วิบุลคณฺธ และ ร.ท.สะอาด อินทรสาดี เรียบเรียง
5. พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ฉบับของกระทรวง-
ศึกษาธิการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาววรัญนี ศิลประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2497 ที่ตำบลบางพลัด อำเภอบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาอังกฤษ และประวัติศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2519

ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนตระโชนงพิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย